

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2552). ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง กำหนดประเภทและลักษณะที่
ของคณิศรทางการศึกษา พ.ศ.2552. กรุงเทพฯ.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2552). ลักษณะและวิธีการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลระดับ
การศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2552. กรุงเทพฯ.
- กรมสามัญศึกษา หน่วยศึกษานิเทศก์ กระทรวงศึกษาธิการ. (2544). การจัดทำแผนการศึกษาเฉพาะ
บุคคล. กรุงเทพฯ: กรมสามัญศึกษา หน่วยศึกษานิเทศก์ กระทรวงศึกษาธิการ.
- นนทวัฒน์ สุขผล. (2543). เทคนิคการฝึกอบรมอย่างมีประสิทธิภาพ. กรุงเทพฯ: บริษัทเอ็กเปอร์เท็ท
จำกัด.
- บุญเลิศ กำปิ่น และคณะ. (2550). การใช้แผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลเพื่อเสริมสร้างศักยภาพ
ด้านการเรียนรู้ของเด็กที่มีความต้องการพิเศษในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม.
วิทยานิพนธ์ สาขาการศึกษาพิเศษ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่.
- เบญจมา ชลธารนนท์. (2546). คู่มือการบริหารจัดการเรียนร่วมโดยใช้โครงสร้างชีวิต. กรุงเทพฯ:
โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- ผดุง อารยะวิญญู. (2541). การจัดการศึกษาสำหรับเด็กพิเศษ. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ:
แว่นแก้ว.
- ผดุง อารยะวิญญู. (2542). การศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ:
แว่นแก้ว.
- พีรพงษ์ ดวงแก้ว. (2544). การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเทคนิคการสอนความคิดสร้างสรรค์สำหรับ
ครูประถม. การค้นคว้าแบบอิสระศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- พงษ์จันทร์ ภูษาพานิชย์. (2545). จิตวิทยาการฝึกอบรม. เชียงใหม่: ภาควิชาจิตวิทยา
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
- มูลนิธิพัฒนาคนพิการไทย. (2546). เอกสารการบรรยายเรื่องการจัดการเรียนร่วมให้แก่เด็ก
บกพร่องทางการศึกษา. เอกสารอัดสำเนา.
- รัชนิกร ทองสุขดี. (บรรณาธิการ). (2550). เอกสารประกอบการสอนกระบวนการวิชาการศึกษา
พิเศษ (100303). เชียงใหม่: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

- รัตนา หวังชูขอบ และสุชีพ สุนทรศร. (2544). “การใช้แผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลในการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนแบบเบ็ดเสร็จขั้นพื้นฐานสำหรับบุคคลออทิสติกกรณีศึกษาอำเภอบ้านไผ่ จังหวัดขอนแก่น.” [ระบบออนไลน์] แหล่งที่มา: home.kku.ac.th/autistic/images/stories/docandpdf/.../ex_re2.pdf. (12 ธันวาคม 2552).
- วาริ ธีระจิตร. (2545). การศึกษาสำหรับเด็กพิเศษ. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วิลาวัลย์ วงศ์कुณาโรจน์. (2545). ศึกษาการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการจัดการเรียนร่วมระหว่างเด็กพิเศษกับเด็กปกติของครูประจำชั้นและผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดตรัง. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยทักษิณ.
- ศศิพินต์ สุขบุญพันธ์. (2549). การช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม. เชียงใหม่: คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่.
- ศิริพร คาระสุวรรณ. (2548). เอกสารความรู้เกี่ยวกับการศึกษาพิเศษ. เชียงราย: ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดเชียงราย.
- สิริยูภา พูลสุวรรณ. (2545). การติดตามผลการดำเนินงานตามนโยบายการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ. (รายงานการวิจัย). กรุงเทพฯ: สำนักประเมินผลการจัดการศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม.
- ศรียา นิยมธรรม. (2548). การเรียนร่วมสำหรับเด็กปฐมวัย. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพฯ: แวนแก้ว.
- สะอาด สุวรรณทา. (2545). การจัดการศึกษาแบบเรียนร่วมสำหรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอเขียงของ. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันราชภัฏเชียงราย.
- สุรพล เสนบุญ. (2546). “การพัฒนาบุคลากรเพื่อจัดทำโปรแกรมการศึกษาเฉพาะบุคคลสำหรับคนพิการ สังกัดศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดพระนครศรีอยุธยา.” [ระบบออนไลน์]. แหล่งที่มา: http://sm11d.blogspot.com/2009_01_01_archive.html. (2 ธันวาคม 2552).
- สุรางค์ ไคว่ตระกูล. (2545). จิตวิทยาการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สมคิด บางโม. (2540). เทคนิคการฝึกอบรมและการประชุม. กรุงเทพฯ: บริษัทวิทยพัฒน์ จำกัด.

- สมพร หวานเสร็จ. (2553). **ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการศึกษาพิเศษ**. [ระบบออนไลน์]. แหล่งที่มา: http://www3.utqonline.in.th/s_courses/18/s_chapters. (7 พฤศจิกายน 2553).
- สมศักดิ์ คลประสิทธิ์. 2553. **“การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน”**. [ระบบออนไลน์]. แหล่งที่มา: http://www.krupai.net/sbm_somsak.htm. (8 พฤษภาคม 2553).
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2542). **พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติพุทธศักราช 2542**. กรุงเทพฯ: สำนักนายกรัฐมนตรี.
- สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ. (2553). **แบบคัดกรองบุคคลที่มีความต้องการพิเศษทางการศึกษา**. [ระบบออนไลน์]. แหล่งที่มา: <http://special.obec.go.th/>. (9 กันยายน 2553).
- สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ. (2553). **ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง กำหนดประเภทและหลักเกณฑ์ของคณิศรทางการศึกษา พ.ศ.2552**. [ระบบออนไลน์]. แหล่งที่มา: <http://special.obec.go.th/>. (10 กรกฎาคม 2553).
- สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ. (2553). **คู่มือการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล**. [ระบบออนไลน์]. แหล่งที่มา: <http://special.obec.go.th/>. (13 สิงหาคม 2553).
- สำนักนายกรัฐมนตรี. (2551). **พระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ.2551**. กรุงเทพฯ: สำนักนายกรัฐมนตรี.
- สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. (2541). **การจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางร่างกายหรือการเคลื่อนไหว**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- หทัยพร คลังกำแหงเดช. (2552). **มารู้จัก IEP กันเถอะ**. [ระบบออนไลน์]. แหล่งที่มา: <http://www.autisticthailand.com/aucontents2008/audocument/audoconline/audoconline14auIEPHa.htm>. (26 มิถุนายน 2552).
- อติทยา ใจเต็ม. (2552). **การพัฒนาแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลสำหรับเด็กพิเศษ โดยมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้อง: ศูนย์พัฒนามนุษย์และบุคคลที่มีความพิการ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่**. (รายงานการวิจัย). เชียงใหม่: คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่.
- อุทัย บุญประเสริฐ. (2543). **การศึกษาแนวทางการบริหารและการจัดการศึกษาของสถานศึกษาในรูปแบบการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน (School - Based Management)**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภา.
- อุทัย บุญประเสริฐ. (2545). **การบริหารจัดการสถานศึกษาโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน School - Based Management**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

Ruble, Lisa A.; McGrew, John; Dalrymple, Nancy; Jung, Lee Ann (2010). **Quality of IEPs for Young Children with Autism**. [ระบบออนไลน์]. แหล่งที่มา:

http://www.eric.ed.gov/ERICWebPortal/search/simpleSearch.jsp?newSearch=true&eric_sortField=&searchtype=advanced&pageSize=10&ERICExtSearch_SearchCount=1&ERICExtSearch_SearchValue_0=IEP&eric_displayStartCount=11&ERICExtSearch_Operator_1=and&_pageLabel=ERICSearchResult&ERICExtSearch_SearchType_1=kw&ERICExtSearch_SearchValue_1=&ERICExtSearch_SearchType_0=kw. (8 มกราคม 2554).

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

**เอกสารประกอบการอบรมและการจัดอบรมการคัดกรองและการจัดทำแผน
การจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลสำหรับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ**

เอกสารประกอบการอบรม
การคัดกรองและการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล
สำหรับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ

โดย
นางสาวเยาวลักษณ์ นานา
ตำแหน่ง ครู คศ.๑

โรงเรียนบ้านขุนแม่รวม
ต.แจ่มหลวง อ.กัลยาณิวัฒนา จ.เชียงใหม่
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่เขต 6

คำนำ

ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการศึกษาพิเศษ เป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งที่ครูต้องรู้และเข้าใจ เนื้อหาในเอกสารฉบับนี้ประกอบด้วย การจัดการศึกษาพิเศษในประเทศไทย แนวคิดและหลักการ ของการจัดการศึกษาพิเศษ รูปแบบการจัดการศึกษาพิเศษ กฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาพิเศษ ความหมาย และประเภทของเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษทางการศึกษา การคัดกรองคนพิการ การจัดการเรียนร่วม การจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล

จุดมุ่งหมายของการจัดทำเอกสารเล่มนี้ เพื่อใช้เป็นเอกสารประกอบการอบรมครู โรงเรียนบ้านขุนแม่รวม อ.กัลยาณิวัฒนา จ.เชียงใหม่ โดยนำความรู้และทักษะต่าง ๆ ไปปรับใช้ในการเรียนการสอนต่อไป

นางสาวเยาวลักษณ์ นานา

ธันวาคม 2553

สารบัญ

	หน้า
การจัดการศึกษาพิเศษในประเทศไทย	1
แนวคิดและหลักการของการจัดการศึกษาพิเศษ	1
รูปแบบการจัดการศึกษาพิเศษ	2
กฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาพิเศษ	4
ความหมาย และประเภทของเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษทางการศึกษา	6
การคัดกรองคนพิการ	9
การจัดการเรียนร่วม	21
แผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล	33

“การจัดการศึกษาพิเศษในประเทศไทย”

การศึกษาพิเศษเป็นกระบวนการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษทางการศึกษา ที่ต้องการความช่วยเหลือแตกต่างไปจากเด็กปกติให้ได้รับความรู้เพิ่มเติมในส่วนตัวขาดไปอันเนื่องจากสาเหตุความบกพร่องของร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ และรวมถึงเด็กที่มีสติปัญญาสูงกว่าปกติ คือ เด็กปัญญาเลิศ ซึ่งเด็กเหล่านี้ไม่อาจได้รับประโยชน์เต็มที่จากการศึกษาที่จัดให้กับเด็ก ปกติได้ ทั้งด้านการเรียนการสอน วิธีสอน ขบวนการ เนื้อหาวิชา หลักสูตร เครื่องมือ สื่อการสอน และบริการ เด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษเหล่านี้มักมีความบกพร่องด้านต่างๆ ได้แก่ เด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน เด็กที่มีความบกพร่องทางการมองเห็น เด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา เด็กที่มีความบกพร่องด้านร่างกายและการเคลื่อนไหว เด็กมีปัญหาทางการเรียนรู้ เด็กที่มีความบกพร่องทางการพูดและภาษาเด็ก ที่มีความบกพร่องทางพฤติกรรมและอารมณ์หรือสมาธิสั้น เด็กออทิสติก และเด็กที่มีความพิการซ้อน การศึกษาพิเศษจึงเป็นการจัดสถานการณ์การเรียนการสอนเพื่อเปิด โอกาสให้เด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษทุกคนได้รับประโยชน์เต็มที่ จนสามารถพัฒนาไปสู่ระดับสูงสุดแห่งศักยภาพแต่ละคน เพื่อให้เด็กเหล่านี้ได้สามารถพัฒนาร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ สังคม ไปในทางที่ดีใกล้เคียงปกติได้เต็มกำลังความสามารถของแต่ละบุคคล

จาก พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ได้ระบุว่า การจัดการศึกษามุ่งให้ ผู้เข้ารับการศึกษาที่มีความบกพร่องทางกาย สติปัญญา จิตใจ อารมณ์ ได้เรียนรู้อย่างเหมาะสมกับสภาพร่างกาย จิตใจและความสามารถ ได้พัฒนาความถนัดและอัจฉริยภาพของตนได้อย่างเต็มที่ การจัดการศึกษาให้เป็นพิเศษนี้ จึงเป็นการจัดการศึกษาพิเศษ ที่อาจจัดเป็นสถานศึกษาเฉพาะที่เป็นโรงเรียนเฉพาะความพิการหรือจัดให้สถาน ศึกษาทั่วไปที่เป็นการจัดการเรียนร่วม ตั้งแต่ก่อนระดับประถมศึกษาจนถึงระดับอุดมศึกษา โดยมีการจัดสภาพแวดล้อมที่มีขีดจำกัดน้อยที่สุด

การจัดการศึกษาต้องพิจารณาถึงรูปแบบชั้นเรียน และการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร การปรับสภาพแวดล้อม และการบริการสนับสนุนเพิ่มเติมที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาสำหรับบุคคล โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อ

1. เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้รับการศึกษาเท่าเทียมเช่นเดียวกับบุคคลอื่น
2. ผู้เรียนได้รับการศึกษาและ โอกาสอื่นๆเต็มศักยภาพ
3. ผู้เรียนได้มีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมกับบุคคลอื่น
4. มีโอกาสที่จะได้รับผลกระทบจากการศึกษาและสังคมเช่นเดียวกับบุคคลทั่วไป

“แนวคิดและหลักการของการจัดการศึกษาพิเศษ”

แนวคิดและหลักการจัดการศึกษาพิเศษ

การจัดการศึกษาพิเศษโดยทั่วไปตั้งอยู่บนรากฐานของความเชื่อหรือหลักปรัชญาดังนี้

1. ทุกคนมีโอกาสเท่าเทียมกันในการที่จะได้รับบริการทางการศึกษาไม่ว่าจะเป็นคนพิการหรือคนปกติ เมื่อรัฐจัดการศึกษาให้แก่เด็กปกติแล้ว ควรจัดการศึกษาให้แก่เด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษด้วย หากเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษไม่สามารถเรียนในโปรแกรมการศึกษาที่รัฐจัดให้ เด็กปกติได้ จึงเป็นหน้าที่ของรัฐที่จะจัดการศึกษาให้สนองต่อความต้องการของเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษเหล่านั้นด้วย
2. เด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษควรได้รับการศึกษาควบคู่ไปกับการบำบัด การฟื้นฟูสมรรถภาพทุกด้าน โดยเร็วที่สุด ในทันทีที่ทราบว่าเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ ทั้งนี้เพื่อเป็นการเตรียมเด็กให้พร้อมที่จะเรียนต่อไปและมีพัฒนาการทุกด้าน ถึงขีดสูงสุด
3. การจัดการศึกษาพิเศษควรรำคาญถึงการอยู่ร่วมสังคมกับคนปกติอย่างมี ประสิทธิภาพ การเรียนการสอนเด็กเหล่านี้จึงควรให้เรียนร่วมกับเด็กปกติให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ เว้นแต่เด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ ผู้นั้นมีสภาพความพิการหรือความบกพร่องในขั้นรุนแรงจนไม่อาจเรียนร่วมได้ อย่างไรก็ตาม ควรให้เด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษได้สัมผัสกับสังคมปกติ
4. การจัดการศึกษาพิเศษต้องปรับให้เหมาะสมกับสภาพความเลียบเปรียบของเด็กที่มีความต้องการพิเศษแต่ละประเภท โดยใช้แนวการศึกษาของเด็กปกติ
5. การศึกษาพิเศษและการฟื้นฟูบำบัดทุกด้าน ควรจัดเป็น โปรแกรมให้เป็นรายบุคคล ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนบางอย่าง อาจจัดเป็นกลุ่มเล็กสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องหรือมีความต้องการคล้ายคลึงกัน และอยู่ในระดับความสามารถที่ใกล้เคียงกัน
6. การจัด โปรแกรมการสอนเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ ควรเน้นที่ความสามารถของเด็ก และให้เด็กมีโอกาสได้ประสบความสำเร็จมากกว่าที่จะคำนึงถึงความพิการ หรือความบกพร่อง เพื่อให้เด็กมีความมั่นใจว่า แม้นตนเองมีความบกพร่อง แต่ยังสามารถบางอย่างเท่ากับหรือดีกว่าคนปกติ ซึ่งจะช่วยให้เด็กสามารถปรับตัวได้ดีขึ้น
7. การศึกษาพิเศษควรมุ่งให้เด็กมีความเข้าใจยอมรับตนเองมีความเชื่อมั่นมี สัจธรรมแห่งตน และมุ่งให้ช่วยตนเองได้ ตลอดจนมีความรับผิดชอบต่อตนเอง และสังคม
8. การศึกษาพิเศษ ควรจัดทำอย่างต่อเนื่อง เริ่มตั้งแต่เกิดเรื่อยไป ขาดตอนไม่ได้ และควรเน้นถึงเรื่องอาชีพด้วย

“รูปแบบการจัดการศึกษาพิเศษ”

ปัจจุบันการจัดการศึกษาพิเศษมีการจัดในรูปแบบต่างๆ ได้แก่ โรงเรียนเฉพาะคนพิการ โรงเรียนเรียนร่วม ศูนย์การศึกษาพิเศษ และศูนย์การเรียนเฉพาะความพิการ โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. โรงเรียนเฉพาะคนพิการ เป็นสถานศึกษาที่จัดการศึกษาให้เฉพาะเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ ซึ่งเป็นเด็กพิการหรือเด็กที่มีความบกพร่องประเภทต่างๆ ซึ่งส่วนใหญ่เป็นโรงเรียนสหศึกษาแบบอยู่ประจำและไปกลับ ในปัจจุบันมีอยู่ 4 ประเภท ได้แก่ โรงเรียนสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางการเห็น จำนวน 2 โรงเรียน โรงเรียนสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน จำนวน 20 โรงเรียน โรงเรียนสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา จำนวน 19 โรงเรียน โรงเรียนสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางด้านร่างกายหรือสุขภาพ จำนวน 2 โรงเรียน รวม 43 โรงเรียน

2. โรงเรียนเรียนร่วม เป็นสถานศึกษาทั่วไปที่จัดการศึกษาให้กับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษได้เรียนร่วมกับเด็กทั่วไปในโรงเรียน การเรียนร่วมในโรงเรียนทั่วไปเป็นการเปิดโอกาสให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมที่มีความต้องการพิเศษได้เรียนและทำกิจกรรมร่วมกับเพื่อน โดยมีครูประจำชั้นและครูการศึกษาพิเศษร่วมมือและรับผิดชอบร่วมกัน มีจุดมุ่งหมายเพื่อตอบสนองความต้องการพิเศษทางการศึกษาและพัฒนาศักยภาพของเด็กเป็นรายบุคคล โดยคำนึงถึงสภาพแวดล้อมที่มีขีดจำกัดน้อยที่สุด และได้รับประโยชน์สูงสุด โดยพยายามให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้เรียนร่วมในชั้นเรียนปกติมากที่สุด การจัดชั้นเรียนอาจมีหลายรูปแบบขึ้นอยู่กับความพิการของเด็ก สภาพแวดล้อมและความพร้อมของโรงเรียน ดังนี้

- 2.1 เรียนในชั้นเรียนพิเศษในโรงเรียนทั่วไปทุกวิชา
- 2.2 เรียนในชั้นเรียนพิเศษและชั้นเรียนปกติเป็นบางวิชา
- 2.3 เรียนในชั้นเรียนปกติเต็มเวลาและรับบริการสอนเสริม
- 2.4 เรียนในชั้นเรียนปกติเต็มเวลาและรับบริการครูเดินสอน
- 2.5 เรียนในชั้นเรียนปกติเต็มเวลาและรับบริการปรึกษาหารือ
- 2.6 เรียนในชั้นเรียนปกติเต็มเวลา

การศึกษาพิเศษเป็นกระบวนการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษทางการศึกษาที่ต้องการความช่วยเหลือแตกต่างไปจากเด็กปกติ ให้ได้รับความรู้เพิ่มเติมในส่วนที่ขาดไปอันเนื่องจากสาเหตุความบกพร่องของ ร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ และรวมถึงเด็กที่มีสติปัญญาสูงกว่าปกติ คือ เด็กปัญญาเลิศ ซึ่งเด็กเหล่านี้ไม่อาจได้รับประโยชน์เต็มที่จากการศึกษาที่จัดให้กับเด็กปกติได้ ทั้งด้านการเรียนการสอน วิธีสอน ขบวนการ เนื้อหาวิชา หลักสูตร เครื่องมือสื่อการสอนและบริการ เด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษเหล่านี้มักมีความบกพร่องด้านต่าง ๆ ได้แก่ เด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน เด็กที่มีความบกพร่องทางการมองเห็น เด็กที่มีความบกพร่องทาง

สติปัญญา เด็กที่มีความบกพร่องด้านร่างกายและการเคลื่อนไหว เด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ เด็กที่มีความบกพร่องที่มีความบกพร่องทางการพูดและภาษา เด็กที่มีความบกพร่องทางพฤติกรรมและอารมณ์หรือสมาธิสั้น เด็กออทิสติก และเด็กที่มีความพิการซ้อน การศึกษาพิเศษจึงเป็นการจัดสถานการณ์การเรียนการสอนเพื่อเปิดโอกาสให้เด็กที่มีความต้องการพิเศษทุกคนได้รับประโยชน์เต็มที่ จนสามารถพัฒนาไปสู่ระดับสูงสุดแห่งศักยภาพแต่ละคน เพื่อให้เด็กเหล่านี้ได้สามารถพัฒนาร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ สังคม ไปในทางที่ดีใกล้เคียงปกติได้เต็มกำลังความสามารถของแต่ละบุคคล

3. ศูนย์การศึกษาพิเศษ หมายความว่า สถานศึกษาของรัฐที่จัดการศึกษานอกระบบหรือตามอัธยาศัยแก่คนพิการ ตั้งแต่แรกเกิดหรือแรกพบความพิการจนตลอดชีวิต และจัดการศึกษาอบรมแก่ผู้ดูแลคนพิการ ครู บุคลากรและชุมชน รวมทั้งการจัดสื่อ เทคโนโลยี สิ่งอำนวยความสะดวก บริการและความช่วยเหลืออื่นใด ตลอดจนปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่กำหนดในประกาศกระทรวง ปัจจุบันมีศูนย์การศึกษาพิเศษทุกจังหวัดรวม 76 ศูนย์

4. ศูนย์การเรียนเฉพาะความพิการ หมายความว่า สถานศึกษาที่จัดการศึกษานอกระบบหรือตามอัธยาศัยแก่คนพิการ โดยเฉพาะ โดยหน่วยงานการศึกษานอกโรงเรียน บุคคล ครอบครัว ชุมชนองค์กรเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ โรงพยาบาล สถาบันทางการแพทย์ สถานสงเคราะห์และสถาบันทางสังคมอื่นเป็นผู้จัด ตั้งแต่ระดับการศึกษาปฐมวัย การศึกษาขั้นพื้นฐาน อาชีวศึกษา อุดมศึกษาและหลักสูตรระยะสั้น

“กฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องกับ การจัดการศึกษาพิเศษ”

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพุทธศักราช 2550

กฎหมายรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพุทธศักราช 2550 มีบางมาตราที่ให้ทั้งสิทธิและโอกาสแก่คนพิการในการ ได้รับการคุ้มครองและได้ รับการศึกษา ดังรายละเอียดต่อไปนี้

มาตรา 30 บุคคลย่อมเสมอภาคกันในกฎหมายและได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายเท่าเทียมกัน ชายและหญิงมีสิทธิเท่าเทียมกัน การเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อบุคคลเพราะเหตุแห่งความแตกต่างในเรื่อง ถิ่นกำเนิด เชื้อชาติ ภาษา เพศ อายุ ความพิการ สภาพทางกายหรือสุขภาพ สถานะของบุคคล ฐานะทางเศรษฐกิจหรือสังคม ความเชื่อทางศาสนา การศึกษาอบรมหรือความคิดเห็นทางการเมืองอันไม่ขัดต่อบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ จะกระทำมิได้ มาตรการที่รัฐกำหนดขึ้นเพื่อจัดอุปสรรคหรือส่งเสริมให้บุคคลสามารถใช้สิทธิ และเสรีภาพได้เช่นเดียวกับบุคคลอื่น ย่อมไม่ถือเป็นการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมตามวรรคสาม

มาตรา 49 บุคคลย่อมมีสิทธิเสมอกันในการรับการศึกษาไม่น้อยกว่าสิบสองปีที่รัฐจะต้องจัดให้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ โดยไม่เก็บค่าใช้จ่ายผู้ยากไร้ ผู้พิการหรือทุพพลภาพ หรือผู้อยู่ในสภาวะยากลำบาก ต้องได้รับสิทธิตามวรรคหนึ่งและการสนับสนุนจากรัฐเพื่อให้ได้รับการศึกษา โดย ทัดเทียมกับบุคคลอื่นการจัดการศึกษาอบรมขององค์กรวิชาชีพหรือเอกชน การศึกษาทางเลือกของประชาชน การเรียนรู้ด้วยตนเอง และการเรียนรู้ตลอดชีวิต ย่อมได้รับความคุ้มครองและส่งเสริมที่เหมาะสมจากรัฐ

มาตรา 54 บุคคลซึ่งพิการหรือทุพพลภาพ มีสิทธิเข้าถึงและใช้ประโยชน์จากสวัสดิการสิ่งอำนวยความสะดวกอันเป็นสาธารณะ และความช่วยเหลือที่เหมาะสมจากรัฐบุคคลวิกลจริตย่อมได้รับความช่วยเหลือที่เหมาะสมจากรัฐ

มาตรา 80 รัฐต้องดำเนินการตามแนวนโยบายด้านสังคม การสาธารณสุข การศึกษา และวัฒนธรรม ดังต่อไปนี้

(1) คุ้มครองและพัฒนาเด็กและเยาวชน สนับสนุนการฝึกอบรมเลี้ยงดูและให้การศึกษารวมวัย ส่งเสริมความเสมอภาคของหญิงและชาย เสริมสร้างและพัฒนาความเป็นปึกแผ่นของสถาบันครอบครัวและชุมชน รวมทั้งต้องสงเคราะห์และจัดสวัสดิการให้แก่ผู้สูงอายุ ผู้ยากไร้ ผู้พิการหรือทุพพลภาพ และผู้อยู่ในสภาวะยากลำบาก ให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นและพึ่งพาตนเองได้

(2) ส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาระบบสุขภาพที่เน้นการสร้างเสริมสุขภาพอันนำไปสู่สุขภาพที่ยั่งยืน ของประชาชน รวมทั้งจัดและส่งเสริมให้ประชาชนได้รับบริการสาธารณสุขที่มีมาตรฐานอย่าง ทั่วถึงและมีประสิทธิภาพ และส่งเสริมให้เอกชน และชุมชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาสุขภาพและการจัดบริการสาธารณสุข โดยผู้มีหน้าที่ให้บริการดังกล่าวซึ่งได้ปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรฐานวิชาชีพ และจริยธรรม ย่อม ได้รับความคุ้มครองตามกฎหมาย

(3) พัฒนาคูณภาพและมาตรฐานการจัดการศึกษาในทุกระดับและทุกรูปแบบให้สอดคล้องกับ ความเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคม จัดให้มีแผนการศึกษาแห่งชาติ กฎหมายเพื่อพัฒนาการศึกษาของชาติ จัดให้มีการพัฒนาคูณภาพครูและบุคลากรทางการศึกษาให้ก้าวหน้าทันการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลก รวมทั้งปลูกฝังให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีจิตสำนึกของความ เป็นไทย มีระเบียบวินัย คำนึงถึงประ โยชน์ส่วนรวม และยึดมั่นในการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

(4) ส่งเสริมและสนับสนุนการกระจายอำนาจเพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ชุมชน องค์กรทางศาสนา และเอกชน จัดและมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนามาตรฐานคุณภาพ การศึกษาให้เท่า เทียมและสอดคล้องกับแนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ

(5) ส่งเสริมและสนับสนุนการศึกษาวิจัยในศิลปวิทยาการแขนงต่าง ๆ และเผยแพร่ข้อมูลผลการศึกษาวิจัยที่ได้รับทุนสนับสนุนการศึกษาวิจัยจากรัฐ

(6) ส่งเสริมและสนับสนุนความรู้รักสามัคคีและการเรียนรู้ ปลุกจิตสำนึกและเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณีของชาติ ตลอดจนค่านิยมอันดีงามและภูมิปัญญาท้องถิ่น
พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ. ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545
 ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ. ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ได้กำหนดบทบัญญัติซึ่งคุ้มครองสิทธิทางการศึกษาของคนพิการในบางมาตรา ดังต่อไปนี้

มาตรา 10 วรรค 1 กำหนดให้การจัดการศึกษาต้องจัดให้บุคคลมีสิทธิและโอกาสในการรับการศึกษาขั้น พื้นฐานไม่น้อยกว่า 12 ปี ที่รัฐต้องจัดให้ทั่วถึงและมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย
 วรรค 2 ให้มีการจัดการศึกษาสำหรับบุคคลซึ่งมีความบกพร่องทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์ สังคม การสื่อสารและการเรียนรู้ หรือมีร่างกายพิการ หรือทุพพลภาพ หรือบุคคลซึ่งไม่สามารถพึ่งตนเองได้ หรือไม่มีผู้ดูแลหรือด้อยโอกาส รัฐต้องจัดการศึกษาให้เป็นพิเศษ วรรค 3 การจัดการศึกษาสำหรับคนพิการในวรรค 2 ให้จัดตั้งแต่แรกเกิดหรือแรกพบความพิการ และให้บุคคลดังกล่าวได้รับสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา ตามหลักเกณฑ์ และวิธีการกำหนดไว้ในกฎกระทรวง

มาตรา 60 วรรค 3 การจัดสรรงบประมาณและทรัพยากรทางการศึกษาอื่นเป็นพิเศษ ให้เหมาะสม และสอดคล้องกับความจำเป็นในการจัดการศึกษา สำหรับผู้เข้ารับการศึกษาที่มีความต้องการเป็นพิเศษ แต่ละกลุ่มตามมาตรา 10 วรรคสอง วรรคสาม และวรรคสี่ โดยคำนึงถึงความเสมอภาค ตามพระราชบัญญัติการศึกษา ทั้งนี้ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ และวิธีการที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวง

พระราชบัญญัติการศึกษาภาคบังคับ พ. ศ. 2542

พระราชบัญญัติการศึกษาภาคบังคับ พ.ศ. 2542 มาตรา 12 กล่าวว่า ให้กระทรวง ศึกษาธิการ คณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษา องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และ สถานศึกษา จัดการศึกษาเป็นพิเศษสำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์ สังคม การสื่อสารและการเรียนรู้ หรือมีร่างกายพิการ หรือทุพพลภาพ หรือนักเรียนซึ่งไม่สามารถพึ่งพาตนเองได้ หรือไม่มีผู้ดูแล หรือด้อยโอกาสหรือนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษให้ได้รับการศึกษาภาคบังคับ ด้วยรูปแบบและวิธีการที่เหมาะสม รวมทั้งการได้รับสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษาตามความจำเป็น เพื่อประกันโอกาสและความเสมอภาค ในการได้รับการศึกษาภาคบังคับ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และสถานศึกษา จัดการศึกษาเป็นพิเศษสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์ สังคม การสื่อสารและการเรียนรู้ หรือมี

ร่างกายพิการ หรือทุพพลภาพ หรือเด็กซึ่งไม่สามารถพึ่งตนเองได้ หรือไม่มีผู้ดูแล หรือด้อยโอกาส หรือเด็กที่มีความสามารถพิเศษให้ได้รับการศึกษาภาคบังคับด้วยรูปแบบและวิธีการที่เหมาะสม รวมทั้งการได้รับสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดตามความจำเป็น เพื่อประกันโอกาสและความเสมอภาคในการได้รับการศึกษาภาคบังคับ

กฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการให้คนพิการได้รับ สิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา พ. ศ. 2545

จากพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตรา 10 วรรค 3 ทำให้มีการออกกฎกระทรวงฉบับที่ห้าให้คนพิการได้รับสิทธิในการได้รับการอุดหนุนทางการศึกษา คือ กฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการให้คนพิการได้รับสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา พ. ศ. 2545 มีหลักเกณฑ์ในการขอรับสิทธิ และมีคุณสมบัติของคนพิการที่จะได้รับสิทธิในการขอรับเงินอุดหนุน ขอขยืมเงินเพื่อจัดซื้อ ขอขยืม และขอรับสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษาตามบัญชี ก บัญชี ข และบัญชี ค ที่แนบท้ายกฎกระทรวง

“ความหมาย และประเภทของเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ ทางการศึกษา”

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพุทธศักราช 2550

เด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษทางการศึกษา หมายถึง เด็กพิการ หรือเด็กที่มีความบกพร่องทางกายภาพหรือพฤติกรรมเบี่ยงเบน ไปจากสภาพปกติทาง ร่างกาย สติปัญญา อารมณ์หรือสังคม ซึ่งความเบี่ยงเบนนี้รุนแรงถึงขั้นกระทบกระเทือนต่อด้านต่างๆของเด็ก โดยเฉพาะทางการศึกษา เด็กเหล่านี้จึงมีความต้องการพิเศษ เพื่อให้สามารถพัฒนาร่างกาย สติปัญญา อารมณ์สังคม ไปในทางที่ดี ใกล้เคียงกับเด็กปกติได้เต็มกำลังความสามารถของแต่ละบุคคลการแบ่งประเภทเด็กพิการ ในด้านการศึกษาพิเศษต้องพิจารณาความจำกัดทางร่างกาย และความจำกัดทางสติปัญญา ซึ่งเป็นอุปสรรคในการศึกษา เช่น หูหนวก ตาบอด ปัญญาอ่อน เป็นอุปสรรคในการเรียนเพื่ออ่านออกเขียนได้ และเป็นปัญหาต่อการเรียนรู้ในสภาพของระบบโรงเรียนทั่ว ๆ ไป

เด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษจะประกอบด้วยลักษณะดังต่อไปนี้

1. มีความผิดปกติเกิดขึ้น
2. ความผิดปกติต้องเบี่ยงเบนไปจากตัวแทนของกลุ่ม (Norm)
3. ความผิดปกติจะต้องเกิดภายในตัวเด็กเอง คือ ด้านร่างกาย สติปัญญา อารมณ์

อาจจะเกิดด้านใดด้านหนึ่งหรือหลายด้าน

4. ความผิดปกติจะต้องอยู่ในระดับรุนแรง ถึงขั้นกระทบกระเทือนต่อชีวิตความเป็นอยู่ พัฒนาการ ความเจริญเติบโตด้านหนึ่ง หรือหลายด้านที่ประกอบเป็นตัวเด็ก

ประเภทและหลักเกณฑ์ของคณพิการทางการศึกษา พ.ศ. 2552

ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง กำหนดประเภทและหลักเกณฑ์ของคณพิการทางการศึกษา พ.ศ. 2552 ได้กำหนดประเภทของคณพิการ มีดังต่อไปนี้

1. บุคคลที่มีความบกพร่องทางการเห็น
2. บุคคลที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน
3. บุคคลที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา
4. บุคคลที่มีความบกพร่องทางร่างกาย หรือการเคลื่อนไหว หรือสุขภาพ
5. บุคคลที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้
6. บุคคลที่มีความบกพร่องทางการพูดและภาษา
7. บุคคลที่มีความบกพร่องทางพฤติกรรม หรืออารมณ์
8. บุคคลออทิสติก
9. บุคคลพิการซ้อน

การพิจารณาคณพิการที่มีความบกพร่องเพื่อจัดประเภทของคณพิการ ให้มีหลักเกณฑ์ดังต่อไปนี้

1. บุคคลที่มีความบกพร่องทางการเห็น ได้แก่ บุคคลที่สูญเสียการเห็นตั้งแต่ระดับเล็กน้อยจนถึงตาบอดสนิท ซึ่งแบ่งเป็น 2 ประเภทดังนี้

1.1 คนตาบอด หมายถึง คนที่สูญเสียการเห็นมาก จนต้องใช้สื่อสัมผัสและสื่อเสียง หากตรวจวัดความชัดของสายตาสายตาสองข้างดีเมื่อแก้ไขแล้ว อยู่ในระดับ 6 ส่วน 60 (6/60) หรือ 20 ส่วน 200 (20/200) จนถึงไม่สามารถรับรู้เรื่องแสง

1.2 คนเห็นเลือนราง หมายถึง คนที่สูญเสียการเห็น แต่ยังสามารถอ่านอักษร ตัวพิมพ์ ขยายใหญ่ด้วยอุปกรณ์เครื่องช่วยความพิการ หรือเทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวก หากวัดความชัดของสายตาสายตาสองข้างดีเมื่อแก้ไขแล้วอยู่ในระดับระดับ 6 ส่วน 18 (6/18) หรือ 20 ส่วน 70 (20/70)

2. บุคคลที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ได้แก่ บุคคลที่สูญเสียการได้ยินตั้งแต่ระดับหูตึงน้อยจนถึงหูหนวก ซึ่งแบ่งเป็น 2 ประเภท ดังนี้

2.1 คนหูหนวก หมายถึง บุคคลที่สูญเสียการได้ยินมากจนไม่สามารถเข้าใจการพูด ผ่านทางการได้ยินไม่ว่าจะใส่หรือไม่ใส่เครื่องช่วยฟัง ซึ่งโดยทั่วไปหากตรวจการได้ยินจะสูญเสียการได้ยิน 90 เดซิเบลขึ้นไป

2.2 คนหูตึง หมายถึง บุคคลที่มีการได้ยินเหลืออยู่พอเพียงที่จะได้ยินการพูดผ่านทาง การได้ยิน โดยทั่วไปจะใส่เครื่องช่วยฟัง ซึ่งหากตรวจการได้ยินจะมีการสูญเสียการได้ยินน้อยกว่า 90 เดซิเบล ลงมาจนถึง 26 เดซิเบล

3. บุคคลที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ได้แก่ บุคคลที่มีความจำกัดอย่างชัดเจนในการปฏิบัติตน (Functioning) ในปัจจุบัน ซึ่งมีลักษณะเฉพาะ คือ ความสามารถทางสติปัญญาดำกว่าเกณฑ์เฉลี่ยอย่างมีนัยสำคัญร่วมกับความจำกัดของทักษะการปรับตัวอีกอย่างน้อย 2 ทักษะจาก 10 ทักษะ ได้แก่ การสื่อความหมาย การดูแลตนเอง การดำรงชีวิตภายในบ้านทักษะทางสังคม/การมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น การรู้จักใช้ทรัพยากรในชุมชน การรู้จักดูแลควบคุมตนเอง การนำความรู้มาใช้ในชีวิตประจำวัน การทำงาน การใช้เวลาว่าง รักษาสุขภาพอนามัยและความปลอดภัย การควบคุมตนเอง สุขอนามัย และความปลอดภัย การเรียนวิชาการเพื่อชีวิตประจำวัน การใช้เวลาว่าง และการทำงาน ซึ่งลักษณะความบกพร่องทางสติปัญญา ทั้งนี้ได้แสดงอาการดังกล่าวก่อนอายุ 18 ปี

4. บุคคลที่มีความบกพร่องทางร่างกาย หรือการเคลื่อนไหว หรือสุขภาพ ซึ่งแบ่งเป็น 2 ประเภท ดังนี้

4.1 บุคคลที่มีความบกพร่องทางร่างกาย หรือการเคลื่อนไหว ได้แก่ บุคคลที่มีอวัยวะไม่สมบูรณ์หรือขาดหายไป กระดูกหรือกล้ามเนื้อผิดปกติ มีอุปสรรคในการเคลื่อนไหว ความบกพร่องดังกล่าวอาจเกิดจากโรคทางระบบประสาท โรคของระบบกล้ามเนื้อและกระดูก การไม่สมประกอบ มาแต่กำเนิด อุบัติเหตุและโรคติดต่อ

4.2 บุคคลที่มีความบกพร่องทางสุขภาพ ได้แก่ บุคคลที่มีความเจ็บป่วยเรื้อรังหรือมีโรคประจำตัวซึ่งจำเป็นต้องได้รับการรักษาอย่างต่อเนื่อง และเป็นอุปสรรคต่อการศึกษา ซึ่งมีผลทำให้เกิดความจำเป็นต้องได้รับการศึกษาพิเศษ

5. บุคคลที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ ได้แก่ บุคคลที่มีความผิดปกติในการทำงานของสมองบางส่วนที่แสดงถึงความบกพร่องในกระบวนการเรียนรู้ที่อาจเกิดขึ้นเฉพาะความสามารถด้านใดด้านหนึ่งหรือหลายด้าน คือ การอ่าน การเขียน การคิดคำนวณ ซึ่งไม่สามารถเรียนรู้ในด้านที่บกพร่องได้ ทั้งที่มีระดับสติปัญญาปกติ

6. บุคคลที่มีความบกพร่องทางการพูดและภาษา ได้แก่ บุคคลที่มีความบกพร่องในการเปล่งเสียงพูด เช่น เสียงผิดปกติ อัตราความเร็วและจังหวะการพูดผิดปกติ หรือบุคคลที่มีความบกพร่อง ในเรื่องความเข้าใจหรือการใช้ภาษาพูด การเขียนหรือระบบสัญลักษณ์อื่นที่ใช้ในการติดต่อสื่อสาร ซึ่งอาจเกี่ยวกับรูปแบบ เนื้อหาและหน้าที่ของภาษา

7. บุคคลที่มีความบกพร่องทางพฤติกรรม หรืออารมณ์ ได้แก่ บุคคลที่มีพฤติกรรม เบี่ยงเบน ไปจากปกติทั่วไปเป็นอย่างมาก และปัญหาทางพฤติกรรมนั้นเป็นไปอย่างต่อเนื่อง ซึ่งเป็นผลจากความบกพร่องหรือความผิดปกติจากทางจิตใจหรือสมองในส่วนของ การรับรู้ อารมณ์ หรือความคิด เช่น โรคจิตเภท โรคซึมเศร้า โรคสมองเสื่อม เป็นต้น

8. บุคคลออทิสติก ได้แก่ บุคคลที่มีความผิดปกติของระบบการทำงานของสมอง บางส่วน ซึ่งส่งผลต่อความบกพร่องทางพัฒนาการด้านภาษา ด้านสังคมและการปฏิสัมพันธ์ทางสังคม และมีข้อจำกัดด้านพฤติกรรม หรือมีความสนใจจำกัดเฉพาะเรื่องใดเรื่องหนึ่ง โดยความผิดปกตินั้นค้นพบได้ก่อนอายุ 30 เดือน

9. บุคคลพิการซ้อน ได้แก่ บุคคลที่มีสภาพความบกพร่องหรือความพิการมากกว่าหนึ่งประเภทในบุคคลเดียวกัน

การคัดกรองคนพิการ

วิธีการคัดกรองคนพิการมี 2 วิธี คือ การคัดกรองอย่างไม่เป็นทางการ และการคัดกรองอย่างเป็นทางการ

การคัดกรองอย่างไม่เป็นทางการ

เป็นการคัดกรองเด็กโดยการสังเกตไม่ใช่แบบทดสอบมาตรฐาน ครูอาจใช้การสังเกตพฤติกรรมอย่างเป็นระบบ โดยมีผู้สังเกตประมาณ 2-3 คน และลงมติร่วมกันว่าเด็กที่สังเกตมีปัญหาอะไรบ้าง ข้อมูลที่ได้สามารถใช้ประกอบการตัดสินใจคัดกรองประเภทเด็กได้เป็นอย่างดี หรืออาจใช้วิธีการบันทึกพฤติกรรมด้านการเรียนว่าเด็กมีปัญหาอย่างไรบ้าง

การคัดกรองอย่างเป็นทางการ

เป็นการคัดกรองโดยใช้แบบทดสอบ ซึ่งส่วนมากเป็นแบบทดสอบหรือแบบคัดกรองที่เชื่อถือได้ เช่น ศึกษาได้จากคู่มือการคัดกรองและส่งต่อคนพิการเพื่อการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ และแบบประเมินประเมินคัดกรองของหน่วยงานอื่น ๆ เป็นต้น

อนึ่งในการคัดกรองคนพิการนั้น ควรใช้หลากหลายวิธีประกอบกัน โดยควรร่วมกันคัดกรองในรูปคณะกรรมการ ซึ่งควรประกอบด้วย ผู้ปกครอง ครูผู้สอน ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทาง นักวิชาการและนักวิชาชีพ เป็นต้น และควรใช้เวลาในการคัดกรองนักเรียนแต่ละคนพอสมควร สุดท้ายถ้าไม่แน่ใจควรนำเสนอให้แพทย์วินิจฉัย

แบบคัดกรองบุคคลที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน

ชื่อ-นามสกุล..... เพศ.....

อายุ.....ปี .....เดือน .....วัน เดือน ปีเกิด.....

ชั้น.....วันที่ประเมิน.....ครั้งที่.....

คำชี้แจง

1. แบบคัดกรองฉบับนี้เป็นแบบจำแนกทางการศึกษา
2. สังเกตลักษณะ/พฤติกรรม ของเด็กซึ่งเป็นลักษณะหรือพฤติกรรม ที่เด็กแสดงออก บ่อยๆ และทำเครื่องหมาย / ลงในช่อง “ใช่” หรือ “ไม่ใช่” ที่ตรงกับลักษณะหรือพฤติกรรมนั้นๆ ของเด็ก
3. ผู้ทำการคัดกรองเบื้องต้นคือผู้ที่อยู่ใกล้ชิดเด็กมากที่สุด ได้แก่ ผู้ปกครองหรือครู เพื่อให้เกิดความชัดเจน ถูกต้อง

ที่	ลักษณะ / พฤติกรรม	การสังเกต	
		ใช่	ไม่ใช่
1	ไม่มีปฏิกิริยาต่อเสียงดัง เสียงพูด หรือเสียงคนตรี		
2	ไม่ตอบสนองต่อเสียงเรียก		
3	ไม่พูด แต่ใช้กิริยาท่าทางแทน		
4	พูดไม่ชัด พูดเสียงผิดปกติ พูดเสียงในระดับเดียวกันตลอด		
5	ในการสนทนาจะมองปากหรือจ้องหน้าผู้พูดตลอดเวลา		
6	ตอบไม่ตรงคำถามหรือไม่ตอบคำถาม		
7	พูดตามหรือเลียนเสียงพูดไม่ได้		
8	มีประวัติเป็นโรคหูน้ำหนวกเรื้อรัง		

เกณฑ์การพิจารณา

ถ้าตอบว่าใช่ 3 ข้อขึ้นไป แสดงว่ามีแนวโน้มที่จะเป็นบุคคลที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ควรส่งต่อให้แพทย์ หรือผู้เชี่ยวชาญเฉพาะตรวจอีกครั้ง และให้การช่วยเหลือ ต่อความต้องการพิเศษทางการศึกษาของผู้เรียนต่อไป

ผลการคัดกรอง

พบความบกพร่อง

ไม่พบความบกพร่อง

ความคิดเห็นเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้คัดกรอง
(.....)

ลงชื่อ.....ผู้คัดกรอง
(.....)

แบบคัดกรองบุคคลที่มีความบกพร่องทางการเห็น

ชื่อ-นามสกุล..... เพศ.....

อายุ.....ปี .....เดือน .....วัน เดือน ปีเกิด.....

ชั้น.....วันที่ประเมิน.....ครั้งที่.....

คำชี้แจง

1. แบบคัดกรองฉบับนี้เป็นแบบจำแนกทางการศึกษา
2. สังเกตลักษณะ/พฤติกรรม ของเด็กซึ่งเป็นลักษณะหรือพฤติกรรม ที่เด็กแสดงออกบ่อยๆ และทำเครื่องหมาย / ลงในช่อง “ใช่” หรือ “ไม่ใช่” ที่ตรงกับลักษณะหรือพฤติกรรมนั้นๆ ของเด็ก
3. ผู้ทำการคัดกรองเบื้องต้นคือผู้ที่อยู่ใกล้ชิดเด็กมากที่สุด ได้แก่ ผู้ปกครองหรือครู เพื่อให้เกิดความชัดเจน ถูกต้อง

ที่	ลักษณะ / พฤติกรรม	การสังเกต	
		ใช่	ไม่ใช่
1	เดินจุ่มง่าม ชน และสะดุดวัตถุ		
2	เดินหรือวิ่งไม่สม่ำเสมอ สะดุดพลาด โดยไม่มีสาเหตุ		
3	ก้มศีรษะ เอนศีรษะ เมื่อมองสิ่งของที่วางอยู่ตรงหน้า		
4	มองภาพหรือสิ่งของ ต้องเดินเข้าไปมองใกล้ๆ		
5	เบี่ยงตา หรีดตา กดตา หรือปิดตาข้างหนึ่งเมื่อใช้สายตา		
6	เวลาอ่านหนังสือ มักจะอ่านข้ามบรรทัด หรืออ่านซ้ำบรรทัดเดิม		
7	ขี้ตาหรือกระพริบตาถึงจนผิดปกติหรือกลอกกลิ้งลูกตาไปมาบ่อยๆ		
8	ชอบหรีดตาและป้องแสงไม่ให้เข้าตา		
9	ชอบตาแดง น้ำตาคลอ มีน้ำตาไหลเสมอ มีตุ่มหรือผื่นบนหนังตาและขอบตา		
10	เคลื่อนศีรษะไปมาเพื่อหาจุดที่มองเห็นชัดที่สุด		
11	มักใช้ประสาทสัมผัสที่เหลืออยู่ส่วนอื่นเพื่อสำรวจสิ่งของมากกว่าการใช้สายตา		
12	มักบอกอาการปวดศีรษะ ปวดตา คลื่นไส้ ตาตาย คันทา มองเห็นสิ่งของไม่ชัดเจน		
13	ไม่สามารถบอกรายละเอียดของภาพหรือสิ่งของได้		
14	ไม่สามารถบอกความแตกต่างของสีที่ใกล้เคียงกันหรือสีที่ไม่ตัดกัน เช่น สีเขียวกับสีฟ้า สีขาวกับสีเทา เป็นต้น		

เกณฑ์การพิจารณา

ถ้าตอบว่าใช่ 10 ข้อขึ้นไป แสดงว่ามีแนวโน้มที่จะเป็นบุคคลที่มีความบกพร่องทางการเห็น ควรส่งต่อไปแพทย์ หรือผู้เชี่ยวชาญเฉพาะตรวจอีกครั้ง และให้การช่วยเหลือต่อความต้องการพิเศษทางการศึกษาของผู้เรียนต่อไป

ผลการคัดกรอง

พบความบกพร่อง

ไม่พบความบกพร่อง

ความคิดเห็นเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้คัดกรอง
(.....)

ลงชื่อ.....ผู้คัดกรอง
(.....)

แบบคัดกรองบุคคลที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา

ชื่อ-นามสกุล..... เพศ.....

อายุ.....ปี .....เดือน .....วัน เดือน ปีเกิด.....

ชั้น.....วันที่ประเมิน.....ครั้งที่.....

คำชี้แจง

1. แบบคัดกรองฉบับนี้เป็นแบบจำแนกทางการศึกษา
2. สังเกตลักษณะ/พฤติกรรม ของเด็กซึ่งเป็นลักษณะหรือพฤติกรรม ที่เด็กแสดงออก บ่อยๆ และทำเครื่องหมาย / ลงในช่อง “ใช่” หรือ “ไม่ใช่” ที่ตรงกับลักษณะหรือพฤติกรรมนั้นๆ ของเด็ก
3. ผู้ทำการคัดกรองเบื้องต้นคือผู้ที่อยู่ใกล้ซึ่เด็กมากที่สุด ได้แก่ ผู้ปกครองหรือครู เพื่อให้เกิดความชัดเจน ถูกต้อง

ที่	ลักษณะ / พฤติกรรม	การสังเกต	
		ใช่	ไม่ใช่
1	มีปัญหาการประสานสัมพันธ์ระหว่างมือกับสายตาขณะปฏิบัติกิจกรรม		
2	มีความสามารถในการเคลื่อนไหวช้ากว่าเด็กในวัยเดียวกัน		
3	ไม่พูดหรือพูดได้แต่ไม่ชัด		
4	ใช้ภาษาไม่สมวัย		
5	ช่วงความสนใจสั้น / ไม่มีสมาธิในการเรียน การทำงาน		
6	ทำตามคำสั่งต่อเนื่อง 2 คำสั่งขึ้นไปได้ยาก สับสนง่าย		
7	ลืมง่าย/จำในสิ่งที่เรียนแล้วไม่ได้		
8	เรียนรู้บทเรียนได้ซ้ำต้องเรียกซ้ำแล้วซ้ำอีก เช่น การคิดคำนวณ การเขียน การอ่านสรุปความ		
9	เลียนแบบผู้อื่น โดยไม่ใช้ความคิดของตนเอง		
10	ช่วยเหลือตนเองในชีวิตประจำวันได้ต่ำกว่าวัย		
11	นำทักษะที่เคยเรียนรู้แล้วนำไปใช้สถานการณ์อื่นได้น้อย		
12	ชอบเล่นกับเด็กที่มีอายุน้อยกว่า		
13	ตอบสนองสิ่งต่างๆช้า		

ที่	ลักษณะ / พฤติกรรม	การสังเกต	
		ใช่	ไม่ใช่
14	ตอบสนองสิ่งต่างๆ ในลักษณะที่ไม่เหมาะสม		
15	มีอาการงอกร อุนเฉียวบ่อยๆ		
16	สับสนง่าย		
17	มักทำตามคำสั่งไม่ได้		
18	สรุปความไม่ค่อยได้		
19	เขียนประ โยคไม่ถูกต้อง		
20	ชอบลอกเลียนแบบ ไม่ใช่ความคิดของตนเอง		
21	ต้องอยู่ภายใต้การควบคุมดูแลตลอด		
22	ไม่สนใจสิ่งที่อยู่รอบตัว		
23	ชอบทำอะไรซ้ำๆ ในลักษณะเดิม		
24	จิตใจวอกแวกง่าย		
25	ไม่สามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้กับชีวิตประจำวัน		

เกณฑ์การพิจารณา

ถ้าตอบว่าใช่ 15 ข้อ ขึ้นไป แสดงว่ามีแนวโน้มที่จะเป็นบุคคลที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ควรส่งต่อให้แพทย์ หรือผู้เชี่ยวชาญเฉพาะตรวจอีกครั้ง และให้การช่วยเหลือต่อความต้องการพิเศษทางการศึกษาของผู้เรียนต่อไป

ผลการคัดกรอง

พบความบกพร่อง

ไม่พบความบกพร่อง

ความคิดเห็นเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้คัดกรอง

(.....)

หมายเหตุ

บุคคลที่บกพร่องทางสติปัญญา หมายถึง บุคคลที่มีพัฒนาการล่าช้ากว่าปกติ เมื่อวัดระดับเชาว์ปัญญาต่ำกว่าเกณฑ์ปกติ (IQ=70 หรือต่ำกว่า) ความสามารถในการปรับตัวบกพร่องอย่างน้อย 2 ด้านใน 10 ด้าน ต่อไปนี้

1. การสื่อความหมาย
2. การดูแลตนเอง
3. การดำรงชีวิตภายในบ้าน
4. ทักษะทางสังคม/การมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น
5. การรู้จักควบคุมตนเอง
6. การรู้จักใช้สาธารณสมบัติในชุมชน
7. การเรียนรู้ทางวิชาการ
8. การทำงาน
9. การใช้เวลาว่าง
10. การรักษาสุขภาพอนามัย และความปลอดภัย

ภาวะบกพร่องทางสติปัญญาเกิดได้ตั้งแต่ทารกเริ่มปฏิสนธิในครรภ์จนถึงอายุ 18 ปี โดยแบ่งความบกพร่องของสติปัญญา 4 ระดับดังนี้

- 10.1 บกพร่องระดับเล็กน้อย เชาว์ปัญญา (IQ) ประมาณ 50-70
- 10.2 บกพร่องระดับปานกลาง เชาว์ปัญญา (IQ) ประมาณ 35-49
- 10.3 บกพร่องระดับรุนแรง เชาว์ปัญญา (IQ) ประมาณ 20-34
- 10.4 บกพร่องระดับรุนแรงมาก เชาว์ปัญญา (IQ) ประมาณ น้อยกว่า 20

แบบคัดกรองบุคคลที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้

ชื่อ-นามสกุล..... เพศ.....

อายุ.....ปี .....เดือน .....วัน เดือน ปีเกิด.....

ชั้น.....วันที่ประเมิน.....ครั้งที่.....

คำชี้แจง

1. แบบคัดกรองฉบับนี้เป็นแบบจำแนกทางการศึกษา เหมาะสำหรับเด็กที่มีอายุระหว่าง 5—9 ปี

2. แบบคัดกรองฉบับนี้แยกเป็น 2 ส่วน ส่วนที่ 1 และส่วนที่ 2

3. สังเกตลักษณะ/พฤติกรรมหรือประวัติของเด็กซึ่งเป็นลักษณะหรือพฤติกรรมที่เด็กแสดงออกบ่อยๆ และทำเครื่องหมาย / ลงในช่อง “ใช่” หรือ “ไม่ใช่” ที่ตรงกับลักษณะหรือพฤติกรรมนั้นๆ ของเด็ก

4. ผู้ทำการคัดกรองเบื้องต้นคือผู้ที่อยู่ใกล้ชิดเด็กมากที่สุด ได้แก่ ครูที่รู้จักเด็กเป็นอย่างดี คือน้อยเป็นเวลา 3 เดือน เพื่อให้เกิดความชัดเจน ถูกต้อง

ส่วนที่ 1 การสังเกตเบื้องต้น / ข้อมูลพื้นฐานของเด็กที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้

ที่	ลักษณะ / พฤติกรรม	การสังเกต	
		ใช่	ไม่ใช่
1	ดูฉลาดหรือปกติ ในด้านอื่นๆ นอกจากในด้านการเรียน		
2	ต้องมีปัญหาทางการเรียน ซึ่งอาจทำไม่ได้เลขหรือทำได้ต่ำกว่า 2 ชั้นเรียนในด้านใดด้านหนึ่งหรือมากกว่า 1 ด้าน ต่อไปนี้ 1.1 ด้านการอ่าน 1.2 ด้านการเขียน 1.3 ด้านการคำนวณ		
3	ไม่มีปัญหาทางด้านการเห็น การได้ยิน สติปัญญา หรือออทิสติก หรือจากการถูกละทิ้ง ละเลย หรือความด้อยโอกาสอื่นๆ		

เกณฑ์การพิจารณา

ถ้าตอบว่าใช่ 3 ข้อ ขึ้นไป แสดงว่ามีแนวโน้มที่จะเป็นบุคคลที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ ควรสังเกตในส่วนที่ 2 ต่อ

ผลการพิจารณาส่วนที่ 1

พบ   ไม่พบ (ถ้าพบสังเกตในส่วนที่ 2 ต่อ)

ส่วนที่ 2 การสังเกตปัญหาทางการเรียนของเด็กในแต่ละด้าน

ที่	ลักษณะ / พฤติกรรม	การสังเกต		
		ใช่	ไม่ใช่	
1	1. ความบกพร่องด้านการอ่าน			
	อ่านไม่ได้			
	อ่านช้า อ่านคำต่อคำ จำคำไม่ได้			
	อ่านสะกดคำไม่ได้			
	อ่านซ้ำ อ่านข้าม หรืออ่านเพิ่มคำ			
	ผันเสียงวรรณยุกต์ไม่ได้			
	อ่านสลับตัวอักษรหรือออกเสียงสลับกัน เช่น ม กับ น หรือ ด กับ ต			
	อ่านผิดประโยค หรือผิดตำแหน่ง อ่านหลงบรรทัด			
	ไม่รู้ความหมายของคำที่อ่าน			
2	2. ความบกพร่องด้านการเขียน ภาษาเขียน และการสะกดคำ			
	เขียนเป็นตัวอักษรไม่ได้			
	เขียนพยัญชนะหรือตัวเลขกลับด้าน คล้ายมองจากกระจกเงา			
	เขียนไม่ได้ใจความ			
	เขียนด้วยลายมือที่อ่านไม่ออก			
	เรียงลำดับตัวอักษรผิด เช่น สถิติ เป็น ตติถิ			
	เขียนพยัญชนะหรือตัวเลขที่มีลักษณะคล้ายกันสลับกัน เช่น ม-น , ด-ค, พ-ย , b-d , p-q , 6-9			
	3	3. ความบกพร่องด้านการคำนวณ		
		นับจำนวนไม่ได้		
ไม่เข้าใจค่าของจำนวน เช่น หน่วย สิบบ ร้อย พัน หมื่น เป็นเท่าใด				
คำนวณ บวก ลบ คูณ หาร ไม่ได้				
4	คำนวณเลขที่มีการทดหรือการยืมไม่ได้			

ที่	ลักษณะ / พฤติกรรม	การสังเกต	
		ใช่	ไม่ใช่
5	แก้ปัญหาโจทย์ง่ายๆ ไม่ได้		
6	ไม่เข้าใจหลักการพื้นฐานทางคณิตศาสตร์ เช่น การจำตัวเลข รูปทรง คณิตศาสตร์ เข้าใจความหมาย สัญลักษณ์ เวลา ทิศทาง ขนาด ระยะทาง การจัดลำดับ การเปรียบเทียบ ฯลฯ		

เกณฑ์การพิจารณา

พิจารณาในด้าน

1. ความบกพร่องด้านการอ่าน

ถ้าตอบว่าใช่ 6 ข้อ ขึ้นไป แสดงว่ามีแนวโน้มที่จะเป็นบุคคลที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ด้านการอ่าน

2. ความบกพร่องด้านการเขียน

ถ้าตอบว่าใช่ 4 ข้อ ขึ้น แสดงว่ามีแนวโน้มที่จะเป็นบุคคลที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ด้านการเขียน

3. ความบกพร่องด้านการคำนวณ

ถ้าตอบว่าใช่ 4 ข้อ ขึ้นไป แสดงว่ามีแนวโน้มที่จะเป็นบุคคลที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ด้านการคำนวณ ควรส่งต่อให้จิตแพทย์ หรือผู้เชี่ยวชาญทางด้านจิตวิทยาตรวจอีกครั้ง และให้การช่วยเหลือต่อความต้องการพิเศษทางการศึกษาของผู้เรียนต่อไป

ผลการคัดกรอง

- พบความบกพร่อง ด้าน (การอ่าน การเขียน การคำนวณ)
- ไม่พบความบกพร่อง

ความคิดเห็นเพิ่มเติม

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้คัดกรอง

(.....)

แบบคัดกรองบุคคลที่มีความบกพร่องทางการพูดและภาษา

ชื่อ-นามสกุล..... เพศ.....

อายุ.....ปี.....เดือน.....วัน เดือน ปีเกิด.....

ชั้น.....วันที่ประเมิน.....ครั้งที่.....

คำชี้แจง

1. แบบคัดกรองฉบับนี้เป็นแบบจำแนกทางการศึกษา
2. สังเกตลักษณะ/พฤติกรรม ของเด็กซึ่งเป็นลักษณะหรือพฤติกรรม ที่เด็กแสดงออกบ่อยๆ และทำเครื่องหมาย / ลงในช่อง “ใช่” หรือ “ไม่ใช่” ที่ตรงกับลักษณะหรือพฤติกรรมนั้นๆ ของเด็ก
3. ผู้ทำการคัดกรองเบื้องต้นคือผู้ที่อยู่ใกล้ชิดเด็กมากที่สุด ได้แก่ ผู้ปกครองหรือครู เพื่อให้เกิดความชัดเจน ถูกต้อง

ที่	ลักษณะ / พฤติกรรม	การสังเกต	
		ใช่	ไม่ใช่
1	ใช้หน่วยเสียงแทนกัน เช่น แทนที่จะพูดว่า “นาฬิกา” พูดว่า “นาถีกา” “เสื่อ” เป็น “เจื่อ” เป็นต้น		
2	ออกเสียงไม่ครบทุกเสียงไม่ว่าเสียงพยัญชนะนั้นอยู่ตำแหน่งใดของคำ เช่น “กลาง” เป็น “กาง” “กล้วย” เป็น “ก้วย”		
3	พูดด้วยน้ำเสียงไม่ชัดเจน เสียงเพี้ยนมาก หรือเป็นเสียงฟังพำพังแล้วไม่เข้าใจ		
4	พูดตะกุกตะกักหรือพูดติดอ่าง		
5	พูดเติมเสียงสระหรือพยัญชนะเข้าไปในคำ เช่น “กว้าง” เป็น “กะวาง”		
6	เปล่าเสียงสูง – ต่ำ ไม่ได้ หรือออกเสียงสูง – ต่ำผิด ออกเสียงวรรณยุกต์ผิด		
7	ใช้ภาษาไม่ถูกหลักไวยากรณ์		
8	มีความสามารถทางภาษาค่ำกว่าวัย		

เกณฑ์การพิจารณา

ถ้าตอบว่าใช่ 6 ข้อขึ้นไป แสดงว่ามีแนวโน้มที่จะเป็นบุคคลที่มีความบกพร่องทางการพูดและภาษา ควรส่งต่อไปให้แพทย์ หรือผู้เชี่ยวชาญเฉพาะตรวจอีกครั้ง และให้การช่วยเหลือต่อความต้องการพิเศษทางการศึกษาของผู้เรียนต่อไป

ผลการคัดกรอง
 พบความบกพร่อง

 ไม่พบความบกพร่อง
ความคิดเห็นเพิ่มเติม

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้คัดกรอง
(.....)

ลงชื่อ.....ผู้คัดกรอง
(.....)

แบบคัดกรองบุคคลที่มีความบกพร่องทางการพฤติกรรม หรืออารมณ์

ชื่อ-นามสกุล..... เพศ.....

อายุ.....ปี .....เดือน .....วัน เดือน ปีเกิด.....

ชั้น.....วันที่ประเมิน.....ครั้งที่.....

คำชี้แจง

1. แบบคัดกรองฉบับนี้เป็นแบบจำแนกทางการศึกษา
2. สังเกตลักษณะ/พฤติกรรม ของเด็กซึ่งเป็นลักษณะหรือพฤติกรรม ที่เด็กแสดงออก บ่อยๆ และทำเครื่องหมาย / ลงในช่อง “ใช่” หรือ “ไม่ใช่” ที่ตรงกับลักษณะหรือพฤติกรรมนั้นๆ ของเด็ก
3. ผู้ทำการคัดกรองเบื้องต้นคือผู้ที่อยู่ใกล้ชิดเด็กมากที่สุด ได้แก่ ผู้ปกครองหรือครู เพื่อให้เกิดความชัดเจน ถูกต้อง

ที่	ลักษณะ / พฤติกรรม	การสังเกต	
		ใช่	ไม่ใช่
1	บ่นหรืออ้างว่าไม่สบายหรือแสดงอาการเจ็บป่วยโดยไม่พบสาเหตุ		
2	ลักษณะของที่บ้าน ที่โรงเรียนหรือที่อื่น		
3	ไม่พบหรือพูดคุยกับเพื่อนหรือผู้ใกล้ชิด ปฏิเสธทุกคนที่เกี่ยวข้อง		
4	ไม่เคารพยำเกรงผู้อื่น ฝ่าฝืนกฎระเบียบของโรงเรียน หรือสังคม ข่มขู่ คุกคามผู้อื่น		
5	ทะเลาะวิวาทกับผู้อื่นเสมอ		
6	ควบคุมอารมณ์ไม่ได้ แสดงพฤติกรรมก้าวร้าว-ก่อกวน เป็นอันตราย ต่อตนเองและผู้อื่น		
7	ขาดความมั่นใจในตนเอง หลีกเลี่ยงสถานการณ์ที่ต้องเผชิญ จนขาด ทักษะการเข้าสังคม		
8	อยู่นิ่งไม่ได้ ลุกสี่ลุกกลน ขาดความสนใจในการเรียนหรือสิ่งรอบตัวจน เป็นปัญหาต่อการเรียน		
9	หนีเรียนเป็นประจำ ผลการเรียนตกต่ำ		

เกณฑ์การพิจารณา

ถ้าตอบว่าใช่ 4 ข้อ ขึ้นไป แสดงว่ามีแนวโน้มที่จะเป็นบุคคลที่มีความบกพร่องทางพฤติกรรมหรืออารมณ์ ควรส่งต่อให้จิตแพทย์หรือผู้เชี่ยวชาญจิตวิทยาตรวจอีกครั้งและให้การช่วยเหลือต่อความต้องการพิเศษทางการศึกษาของผู้เรียนต่อไป

ผลการคัดกรอง
 พบความบกพร่อง

 ไม่พบความบกพร่อง
ความคิดเห็นเพิ่มเติม

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้คัดกรอง
(.....)

ลงชื่อ.....ผู้คัดกรอง
(.....)

แบบคัดกรองบุคคลที่มีความบกพร่องทางร่างกาย หรือการเคลื่อนไหว หรือสุขภาพ

ชื่อ-นามสกุล..... เพศ.....

อายุ.....ปี .....เดือน .....วัน เดือน ปีเกิด.....

ชั้น.....วันที่ประเมิน.....ครั้งที่.....

คำชี้แจง

1. แบบคัดกรองฉบับนี้เป็นแบบจำแนกทางการศึกษา
2. สังเกตลักษณะ/พฤติกรรม ของเด็กซึ่งเป็นลักษณะหรือพฤติกรรม ที่เด็กแสดงออก บ่อยๆ และทำเครื่องหมาย / ลงในช่อง “ทำได้” หรือ “ทำไม่ได้” ที่ตรงกับลักษณะหรือพฤติกรรม นั้นๆ ของเด็ก
3. ผู้ทำการคัดกรองเบื้องต้นคือผู้ที่อยู่ใกล้ชิดเด็กมากที่สุด ได้แก่ ผู้ปกครองหรือครู เพื่อให้เกิดความชัดเจน ถูกต้อง

ที่	ลักษณะ / พฤติกรรม	การสังเกต	
		ทำได้	ทำไม่ได้
1	นั่งโดยไม่ต้องช่วย		
2	นั่งบนเก้าอี้ที่ไม่มีเท้าแขนและพนักพิง		
3	นั่งพื้นและลุกยืน		
4	ยืน 2 ขา		
5	ยืนขาเดียวได้ 5 วินาที		
6	เดินโดยไม่ใช้เครื่องช่วย		
7	ลุกยืนจากการนั่งเก้าอี้หรือโซฟา		
8	วิ่ง		
9	กระโดด 2 ขา		
10	กระโดดขาเดียว		
	ลักษณะ / พฤติกรรม		
11	เดินสลับเท้าขึ้นลงบันได		
12	รับโยนบอลอย่างมีทิศทาง		
13	เตะบอลไปข้างหน้า		

ที่	ลักษณะ / พฤติกรรม	การสังเกต	
		ทำได้	ทำไม่ได้
14	ถีบจักรยานสามล้อ		
15	เดินโดยถือสิ่งของ		
16	การใช้มือจับช้อนและส้อมคักอาหารเข้าปาก		
17	การใช้มือยกแก้วน้ำดื่ม		
18	ใช้มือข้างหนึ่งหวีผมแล้วอีกข้างหนึ่งจัดแต่งผม		
19	ใช้มือทั้ง 2 ข้าง คัดกระดุม สวมกระโปรงหรือกางเกง		
20	พลิกควบคนเดียว		
21	ลุกจากนั่งเป็นยืน		
22	เดินบนพื้นราบ ไม่น้อยกว่า 10 ก้าว		
23	ก้าวขึ้นลงบันได ไม่น้อยกว่า 4 ชั้น โดยไม่เกาะราว		
24	ย้ายของเล่นจากมือหนึ่งไปอีกมือหนึ่ง		
25	กำวัตถุทรงกระบอกขนาดเล็ก เช่น เทียนไข ดินสอ		
26	ขีดเส้น ลากเส้นตรง โค้ง คด		
27	ขีดเขียนในแนวนอน / แนวตั้ง		
28	ต่อก้อนไม้หรืออื่นๆ เป็นตึกสูง		
29	ต่อภาพตัดต่อ (จิ๊กซอร์) 3 ชั้น		
30	เปิด – ปิด ขวดฝาเกลียว		
31	ต่อก้อนไม้เป็นสะพานหรือตามแบบที่กำหนด		
32	ร้อยลูกปัดขนาดต่างๆ		
33	ตัดกระดาษขาดจากกันโดยใช้กรรไกร		
34	ตัดกระดาษเป็นรูปทรงพื้นฐานได้ (วงกลม สามเหลี่ยม สี่เหลี่ยม)		
35	ทำงานโดยใช้มือสองข้างพร้อมกัน		

เกณฑ์การพิจารณา

ถ้าตอบว่าทำไม่ได้ 21 ข้อ ขึ้นไป แสดงว่ามีแนวโน้มที่จะเป็นบุคคลที่มีความบกพร่องทางร่างกายหรือการเคลื่อนไหว หรือสุขภาพ ควรส่งต่อให้แพทย์ตรวจอีกครั้ง และให้การช่วยเหลือต่อความต้องการพิเศษทางการศึกษาของผู้เรียนต่อไป

ผลการคัดกรอง
 พบความบกพร่อง

 ไม่พบความบกพร่อง
ความคิดเห็นเพิ่มเติม

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้คัดกรอง
(.....)

ลงชื่อ.....ผู้คัดกรอง
(.....)

แบบคัดกรองบุคคลออทิสติก

ชื่อ-นามสกุล..... เพศ.....

อายุ.....ปี .....เดือน .....วัน เดือน ปีเกิด.....

ชั้น.....วันที่ประเมิน.....ครั้งที่.....

คำชี้แจง

1. แบบคัดกรองฉบับนี้เป็นแบบจำแนกทางการศึกษา
2. สังเกตลักษณะ/พฤติกรรม ของเด็กซึ่งเป็นลักษณะหรือพฤติกรรม ที่เด็กแสดงออก บ่อยๆ และทำเครื่องหมาย / ลงในช่อง “ใช่” หรือ “ไม่ใช่” ที่ตรงกับลักษณะหรือพฤติกรรมนั้นๆ ของเด็ก
3. ผู้ทำการคัดกรองเบื้องต้นคือผู้ที่อยู่ใกล้ชิดเด็กมากที่สุด ได้แก่ ผู้ปกครองหรือครู เพื่อให้เกิดความชัดเจน ถูกต้อง

ที่	ลักษณะ / พฤติกรรม	การสังเกต	
		ใช่	ไม่ใช่
	พฤติกรรม / อารมณ์		
1	แยกตัวออกมาอยู่ตามลำพังคนเดียว		
2	ไม่รับรู้อารมณ์ของผู้อื่น		
3	ไม่ยอมรับการเปลี่ยนแปลง		
4	ไม่เข้าใจวิธีเล่น ไม่รู้และไม่รับรู้กฎกติกาของการเล่น		
5	มีพฤติกรรมกระตุ้นตัวเอง ซึ่งเป็นพฤติกรรมซ้ำๆ เช่น สะบัดนิ้วหรือเล่นมือเป็นประจำ เป็นต้น		
6	จัดเรียงลำดับวัตถุในตำแหน่งหรือแบบเดิมๆ หากวัตถุเคลื่อนย้ายจะวิตกกังวล เช่น เรียงก้อนไม้เป็นแถว เป็นต้น		
7	เดินหรือยืนเขย่งบนปลายเท้า		
	ด้านการสื่อความหมาย		
8	ไม่พูดหรือใช้ภาษาพูดของตนเองที่คนอื่นไม่เข้าใจหรือผิดไวยากรณ์		
9	พูดเลียนแบบผู้อื่นหรือผู้ทวนคำถาม		
10	พูดคำซ้ำๆ จากหนังสือหรือจากที่เคยได้ยินมาก่อน		
11	ไม่สามารถเริ่มต้นบทสนทนา กับเพื่อนหรือผู้ใหญ่ได้		

ที่	ลักษณะ / พฤติกรรม	การสังเกต	
		ใช่	ไม่ใช่
12	ใช้ทำทางแทนที่จะใช้คำพูดเมื่อขอสิ่งของใดๆ		
	ด้านสังคม		
13	ไม่มองสบตากับผู้อื่น		
14	ขาดจินตนาการในการเล่น		
15	ไม่เล่นกับผู้อื่น ชอบอยู่คนเดียว		
16	ไม่สามารถเริ่มต้นการสร้างปฏิสัมพันธ์กับบุคคลรอบข้างได้		

เกณฑ์การพิจารณา

ถ้าตอบว่าใช่ในทุกด้านของพัฒนาการ อย่างน้อยด้านละ 2 ข้อ ขึ้นไป แสดงว่ามีแนวโน้มที่จะเป็นบุคคลออทิสติก ควรส่งต่อให้แพทย์หรือผู้เชี่ยวชาญเฉพาะตรวจอีกครั้ง และให้การช่วยเหลือต่อความต้องการพิเศษทางการศึกษาของผู้เรียนต่อไป

ผลการคัดกรอง

พบความบกพร่อง

ไม่พบความบกพร่อง

ความคิดเห็นเพิ่มเติม

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้คัดกรอง

(.....)

ลงชื่อ.....ผู้คัดกรอง

(.....)

การจัดการเรียนร่วม

กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ (2544, หน้า 67) กล่าวว่า การจัดการเรียนร่วมระหว่างบุคคลที่มีความบกพร่องทางร่างกายหรือสุขภาพกับเด็กปกติ จะประสบความสำเร็จเพียงใดนั้น ขึ้นอยู่กับองค์ประกอบต่อไปนี้

1. การให้บริการที่เกี่ยวข้องว่ามีเพียงพอหรือไม่ ทั้งในด้านปริมาณและคุณภาพ
2. การประชาสัมพันธ์ ให้ทุกฝ่ายมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการเรียนร่วม
3. ความร่วมมือของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ว่าทุกฝ่ายให้ความร่วมมือในโครงการเรียนร่วม

อย่างน้อยเพียงใด

4. ความพร้อมของสถานศึกษาที่จะให้บริการเรียนร่วมในด้านที่เกี่ยวกับเครื่องมือเครื่องใช้ การรับส่งเด็ก อุปกรณ์ที่จำเป็นต่าง ๆ รวมไปถึงการปรับปรุงอาคารให้สนองต่อความต้องการของบุคคลที่มีความบกพร่องทางร่างกายหรือสุขภาพ

5. ความพร้อมด้านบุคลากร ซึ่งรวมไปถึงครูผู้ช่วยเหลือ หรือพี่เลี้ยงเด็ก ตลอดจนอาสาสมัครที่คอยทำหน้าที่ช่วยเหลือบุคคลที่มีความบกพร่องทางร่างกายหรือสุขภาพ

ประภคินี พูลพัฒน์ (2546, หน้า10) ได้ให้ความหมายของการเรียนร่วมว่า การเรียนร่วมคือการจัดการศึกษาให้เด็กพิเศษมีโอกาสเรียนร่วมกับเด็กทั่วไป ตามความสามารถและความต้องการพิเศษของแต่ละบุคคล เพื่อส่งเสริมให้ได้เรียนรู้และอยู่ร่วมกับบุคคลอื่น ๆ ในสังคมได้อย่างมีความสุขและมีความเท่าเทียมกันตามสิทธิมนุษยชน

ศรียา นิยมธรรม (2548, หน้า 2551) ได้ให้ความหมายของ การเรียนร่วมไว้ว่า การจัดให้เด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษได้รับการทางการศึกษาในโรงเรียนปกติ แต่อาจอยู่ในชั้นปกติเต็มเวลา บางเวลาหรือชั้นพิเศษ ก็ขึ้นกับสภาพความพิการ สติปัญญาของเด็กเป็นสำคัญ

ผดุง อารยะวิญญู (2551, หน้า 4) ได้ให้ความหมายของการเรียนร่วมว่า การเรียนร่วมหมายถึง การส่งเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ เข้าไปเรียนในชั้นปกติและมีความคาดหวังว่าเด็กที่ส่งเข้าไปเรียนจะต้องสามารถบรรลุเป้าหมายทางการศึกษาเช่นเดียวกับเด็กปกติ นั่นคือเด็กจะต้องเรียนได้ในหลักสูตรเดียวกันกับเด็กปกติ และมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในมาตรฐานเดียวกันกับเด็กอื่น ๆ

สรุปจากความหมายดังกล่าว จะเห็นได้ว่าไม่ว่าบุคคลใด ๆ และ มีความบกพร่องทางการศึกษาใด ๆ จะต้องได้รับการบริการอย่างเท่าเทียมกันจากรัฐบาล ในการเรียนและการอยู่ร่วมกัน สำหรับการเรียนร่วมนั้นทุกคน จะต้องเรียนในหลักสูตรและมาตรฐานเดียวกันกับนักเรียนปกติ ดังนั้น การเรียนร่วมสำหรับบุคคลที่มีความบกพร่องทางร่างกายหรือสุขภาพนั้นจะต้องมี

ความพร้อมและความร่วมมือจากทุก ๆ ฝ่ายที่เกี่ยวข้องที่ต้องบริหารจัดการให้บุคคลนั้นได้รับการศึกษาอย่างสอดคล้องกับความต้องการจำเป็นพิเศษ ของผู้เรียนแต่ละคน โดยดำเนินงานตามรายละเอียดที่บรรจุไว้ในรัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย

บทบาทของสถานศึกษาในการจัดการเรียนร่วม

เมื่อรัฐธรรมนูญ กฎหมาย นโยบาย และแผนงานด้านการศึกษา มีเป้าหมายชัดเจนว่า สถานศึกษา ทุกแห่งต้องจัดการศึกษาให้คนพิการ หรือคนที่มีความบกพร่องทางร่างกาย จิตใจ และพฤติกรรม หรือคนที่มีความบกพร่องทางการศึกษา เพื่อสร้างเสริมศักยภาพของบุคคลเหล่านั้น ให้มีความรู้ สามารถพึ่งพาตนเอง ดำรงชีวิตอย่างเป็นอิสระ มีศักดิ์ศรีแห่งความเป็นมนุษย์ รวมทั้งสามารถสร้างสรรค์ประโยชน์ให้แก่ครอบครัว สังคม และประเทศชาติ อย่างที่มักกล่าวกันว่า “พัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ เพื่อเปลี่ยนคนพิการจากการเป็นภาระ ไปเป็นพลังของครอบครัว สังคม และประเทศชาติ” ดังนั้น สถานศึกษาทุกแห่งจึงต้องรับผิดชอบบริหารจัดการศึกษา ให้คนที่บกพร่องทางการศึกษาเรียนร่วมกับคนทั่วไปอย่างมีประสิทธิภาพ และคุณภาพ

ปัจจัยของความสำเร็จในการจัดการเรียนร่วมให้แก่เด็กบกพร่องทางการศึกษา

การจัดการเรียนร่วมให้แก่เด็กบกพร่องทางการศึกษามีปัจจัยของความสำเร็จที่สำคัญ ดังนี้

1. ผู้บริหาร บุคลากร ผู้ปกครอง และเด็กทั่วไป ผู้ปกครอง และเด็กบกพร่องทางการศึกษา และผู้เกี่ยวข้องมีเจตคติเชิงสร้างสรรค์ต่อการจัดการศึกษาสำหรับเด็กบกพร่องทางการศึกษา โดยมีความเชื่อมั่นว่า เด็กบกพร่องทางการศึกษาทุกคนสามารถมีความก้าวหน้าทางการศึกษา พร้อมทั้งร่วมกันสนับสนุนการจัดการศึกษาสำหรับเด็กบกพร่องทางการศึกษาอย่างจริงจัง และจริงจัง
2. ผู้บริหารสนับสนุนการจัดการศึกษาสำหรับเด็กบกพร่องทางการศึกษาทุกวิถีทาง
3. สถานศึกษาจัดระบบการบริหารจัดการการจัดการศึกษาสำหรับเด็กบกพร่องทางการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ
4. ครูมีความรู้และทักษะในการจัดการศึกษาสำหรับเด็กบกพร่องทางการศึกษาแต่ละประเภท
5. เด็กบกพร่องทางการศึกษาแต่ละคน ได้รับสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษาอย่างสอดคล้องกับความต้องการจำเป็นพิเศษของแต่ละคน
6. สถานศึกษาได้รับงบประมาณสนับสนุนการจัดการศึกษาสำหรับเด็กบกพร่องทางการศึกษาแต่ละคนอย่างเหมาะสม

ดังนั้น จึงเป็นความจำเป็นอย่างยิ่งที่สถานศึกษาต้องดำเนินการให้เกิดปัจจัยดังกล่าวอย่างต่อเนื่อง และยั่งยืน

หลักการจัดการเรียนร่วมให้แก่เด็กบกพร่องทางการศึกษา

การจัดการเรียนร่วมให้แก่เด็กบกพร่องทางการศึกษามีหลักการที่สำคัญ ดังนี้

1. เด็กบกพร่องทางการศึกษาได้เรียน และร่วมกิจกรรมกับเด็กทั่วไปมากที่สุด
2. ปรับการเรียนการสอน และกิจกรรมให้สอดคล้องกับความต้องการจำเป็นพิเศษสำหรับเด็กบกพร่องทางการศึกษาแต่ละคน
3. เด็กบกพร่องทางการศึกษาได้เรียนตามหลักสูตร และมาตรฐานการเรียนรู้ของกระทรวงศึกษาธิการมากที่สุด
4. จัดการเรียนการสอน โดยเฉพาะการประเมินผล โดยยึดหลักยึดหยุ่นให้สอดคล้องกับความต้องการจำเป็นพิเศษสำหรับเด็กบกพร่องทางการศึกษาแต่ละคน
5. จัดให้ผู้ปกครอง และเด็กทั่วไป ผู้ปกครองของเด็กบกพร่องทางการศึกษา รวมทั้งบุคลากรของสถานศึกษาได้มีส่วนส่งเสริมการจัดการเรียนร่วมให้แก่เด็กบกพร่องทางการศึกษาโดยการเป็นอาสาสมัครช่วยสอนเสริม ช่วยจัดทำสื่อการเรียนการสอน ช่วยบันทึกการสอน ให้คนหูหนวก ช่วยอ่านหนังสือให้คนตาบอด และช่วยอำนวยความสะดวกในการทำกิจกรรม เป็นต้น
6. ส่งเสริมการจัดตั้งเครือข่ายการจัดการเรียนร่วมให้แก่เด็กบกพร่องทางการศึกษาเพื่อแลกเปลี่ยนประสบการณ์ และให้ความช่วยเหลือซึ่งกัน และกัน โดยประสานงานกับองค์กรของคณาธิการ องค์กรของผู้ปกครองคณาธิการ มูลนิธิด้านคณาธิการ สถานศึกษา และหน่วยงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง ทั้งภาครัฐ และเอกชน
7. ประสานงานกับศูนย์การศึกษาพิเศษส่วนกลาง เพื่อแลกเปลี่ยนประสบการณ์ และขอความช่วยเหลือ
8. จัดสภาพแวดล้อมของสถานศึกษาให้อำนวยความสะดวก และสอดคล้องกับความต้องการจำเป็นพิเศษของผู้เรียนที่มีความบกพร่องทางการศึกษาแต่ละคน

แนวทางดำเนินงานจัดการเรียนร่วมให้แก่เด็กบกพร่องทางการศึกษา

การจัดการเรียนร่วมให้แก่เด็กบกพร่องทางการศึกษามีแนวทางการดำเนินงานที่สำคัญ ดังนี้

1. จัดตั้งคณะกรรมการจัดการเรียนร่วมของสถานศึกษา โดยประกอบด้วยผู้แทนจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง เช่น ผู้บริหารสถานศึกษา ครู ผู้ปกครองของเด็กบกพร่องทางการศึกษา นักวิชาชีพที่เกี่ยวข้องกับเด็กบกพร่องทางการศึกษาแต่ละประเภท ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้บริหารเขตการศึกษา และผู้ทรงคุณวุฒิ เป็นต้น

2. จัดตั้งคณะกรรมการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลของเด็กบกพร่องทางการศึกษา ตามรายละเอียดในเอกสารแนบท้ายกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์ และวิธีการให้คนพิการมีสิทธิได้รับสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา พ.ศ. 2545

3. จัดตั้งผู้รับผิดชอบดำเนินงานให้เด็กบกพร่องทางการศึกษาแต่ละคนได้รับสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษาอย่างสอดคล้องกับความต้องการจำเป็นพิเศษของแต่ละคนตามกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์ และวิธีการให้ คนพิการมีสิทธิได้รับสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา พ.ศ. 2545

4. จัดการเรียนการสอนให้เด็กบกพร่องทางการศึกษาโดยการจัดทำแผนการสอนเฉพาะบุคคลให้สอดคล้องกับแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล

5. ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษาสำหรับเด็กบกพร่องทางการศึกษาอย่างใกล้ชิด และต่อเนื่อง พร้อมทั้งดำเนินการส่งเสริม แก้ไขปัญหาอุปสรรคต่าง ๆ และพัฒนาให้ดียิ่งขึ้น

กิจกรรมเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนร่วม

เพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนร่วมให้ประสบความสำเร็จอย่างต่อเนื่อง และยั่งยืน สถานศึกษาสามารถจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนร่วม เช่น

1. จัดประชุม หรือกิจกรรมสร้างเสริมความรู้ความเข้าใจแก่ ผู้บริหาร บุคลากร ผู้ปกครอง และเด็กทั่วไป ผู้ปกครอง และเด็กบกพร่องทางการศึกษา และผู้เกี่ยวข้องเพื่อให้เกิดเจตคติเชิงสร้างสรรค์ต่อการจัดการศึกษาสำหรับเด็กบกพร่องทางการศึกษา และเรียนรู้วิธีการช่วยเหลือผู้บกพร่องทางการศึกษาแต่ละประเภทอย่างถูกต้อง เหมาะสม โดยการเชิญผู้ปกครอง หรือผู้แทนบุคคลบกพร่องทางการศึกษาแต่ละประเภท (หรือเฉพาะประเภทของเด็กที่ศึกษาอยู่ในสถานศึกษา) เป็นผู้นำเสนอประสบการณ์ในการเรียนร่วม

2. จัดกิจกรรมเผยแพร่ศักยภาพของคนบกพร่องทางการศึกษาแต่ละประเภท ทั้งเด็กที่ศึกษาอยู่ในสถานศึกษา ศิษย์เก่า หรือคนบกพร่องทางการศึกษาที่จบการศึกษา และประสบความสำเร็จในการประกอบอาชีพ และดำรงชีวิต เช่น การแสดงความสามารถ หรือการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ของคนบกพร่องทางการศึกษา เป็นต้น

3. ส่งเสริมให้ผู้บริหารสถานศึกษาได้ศึกษาเพิ่มเติม เรื่อง การจัดการเรียนร่วม เพื่อให้สามารถพัฒนางานบริการจัดการศึกษาสำหรับผู้มีความบกพร่องทางการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

4. ส่งเสริมให้ครู และบุคลากรที่เกี่ยวข้องได้ศึกษาเพิ่มเติมเรื่องการจัดการเรียนร่วม เพื่อให้มีความรู้ และความสามารถอย่างกว้างขวาง กลุ่มเล็ก เป็นสากล และทันสมัยอยู่เสมอ จัดการเรียนการสอนภาษามือเป็นวิชาเลือกสำหรับผู้เรียนทั่วไป หรือจัดฝึกอบรมการใช้ภาษามือสื่อสารกับคนหูหนวกแก่ครู บุคลากร ผู้เรียนทั่วไป และผู้สนใจ (มูลนิธิพัฒนาคนพิการไทย, 2546, เอกสารการบรรยายเรื่อง การจัดการเรียนร่วมให้แก่เด็กบกพร่องทางการศึกษา)

แผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล Individualized Education Program : IEP

ความสำคัญของแผนจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล

คนพิการที่ได้จดทะเบียนตามกฎหมาย ว่าด้วยการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการหรือบุคคลที่มีความบกพร่องทางการเห็น การได้ยิน สติปัญญา ร่างกายหรือสุขภาพ การเรียนรู้ การพูดและภาษา บุคคลออทิสติก และบุคคลพิการซ้อน ที่สถานศึกษา รับรองว่าเป็นบุคคลที่มีความต้องการพิเศษด้านการศึกษาที่ต้องได้รับการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลเนื่องจาก

1. กฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการให้คนพิการมีสิทธิได้รับสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา พุทธศักราช 2545 โดยกำหนดให้มีการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล
2. เพื่อประกันความเหมาะสมในการจัดการศึกษาให้แก่เด็กพิการ ซึ่งจะต้องจัดตามความต้องการจำเป็นพิเศษทางการเรียนรู้ของเด็กแต่ละบุคคล
3. เพื่อประกันว่าได้มีการจัดบริการทางการศึกษาพิเศษและบริการอื่นตามที่ได้ระบุไว้จริง
4. เพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินการควบคุมและติดตามผลการบริการ

ประโยชน์การติดตามแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล

การจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลเป็นความร่วมมือกันของบุคคลที่เกี่ยวข้องหลายฝ่าย ฉะนั้นประโยชน์ที่จะได้รับจึงเกิดกับทุกฝ่าย ดังนี้

ประโยชน์ต่อคนพิการ

1. ได้รับการช่วยเหลือ บำบัด ฟื้นฟูสมรรถภาพและได้รับการศึกษา สอดคล้องกับความต้องการจำเป็นของแต่ละบุคคลอย่างเหมาะสม

2. ได้รับสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษาตามที่กำหนดในกฎหมายอย่างสอดคล้องกับความจำเป็นของแต่ละบุคคล
3. ได้เรียนรู้และพัฒนาเต็มตามศักยภาพของแต่ละบุคคล
4. ได้มีส่วนร่วมในการประเมินผลและปรับปรุงการจัดการศึกษาให้คนพิการอย่างเหมาะสม

ประโยชน์ต่อผู้ปกครอง

1. สามารถปรึกษาและขอคำแนะนำกับผู้รับผิดชอบเกี่ยวกับคนพิการแต่ละคนได้
2. มีส่วนร่วมกำหนดจุดมุ่งหมาย รวมทั้งทำแผนการช่วยเหลือ บำบัดฟื้นฟูสมรรถภาพ และจัดการศึกษาของคนพิการแต่ละคนอย่างเหมาะสม
3. สามารถขอรับสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการและช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษาที่สอดคล้องกับความต้องการจำเป็นของแต่ละบุคคลที่กำหนดในกฎกระทรวงให้แก่คนพิการ
4. ได้รับเข้าใจและสามารถมีส่วนร่วมในการฝึกและสร้างเสริม บำบัดฟื้นฟูสมรรถภาพ และพัฒนาการศึกษาคนพิการ ได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม
5. ได้มีส่วนร่วมในการประเมินและปรับปรุงจัดการศึกษาให้คนพิการอย่างเหมาะสม

ประโยชน์ต่อครูผู้สอน

1. เป็นข้อมูลในการศึกษาและวิเคราะห์เพื่อนำไปพัฒนาคนพิการ ได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม
2. รู้ขอบเขตความรับผิดชอบของตนเอง
3. สามารถนำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลไปจัดทำแผนการสอนเฉพาะบุคคล (Individual Implementation Plan : IIP) อย่างสอดคล้องกับความต้องการจำเป็นของคนพิการ
4. มีสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนสำหรับคนพิการแต่ละตามความเหมาะสม
5. จัดการประเมินผล และรายงานความก้าวหน้าทางการเรียนของคนพิการแต่ละคนได้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายที่กำหนดได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ประโยชน์ต่อสถานศึกษา

1. เป็นข้อมูลในการจัดคนพิการเข้าการศึกษาในรูปแบบ ระบบ และระดับที่เหมาะสม
2. มีข้อมูลที่ชัดเจนในการวางแผนการบริหาร จัดงบประมาณและจัดการเรียนการสอน
3. มีสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษาที่ส่งเสริมในการจัดการเรียนการสอนสำหรับคนพิการแต่ละคนอย่างมีประสิทธิภาพ

4. มีข้อมูลที่สามารถใช้เป็นพื้นฐานในการพัฒนาหลักสูตรและแนวทางการจัดการเรียนการสอนได้อย่างเป็นระบบและเหมาะสม

5. แผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลเป็นส่วนหนึ่งของการประกันคุณภาพ และมาตรฐานการจัดการศึกษาและเป็นแนวทางอย่างมีประสิทธิภาพ

กระบวนการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล

สถานศึกษามีหน้าที่ที่ต้องจัดทำ แผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล สำหรับผู้เรียนที่พิการ ในที่นี้หมายถึงคนพิการที่ได้จดทะเบียนตามกฎหมาย ว่าด้วยการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการหรือบุคคลที่มีความบกพร่องทางการเห็น การได้ยิน สติปัญญา ร่างกายหรือสุขภาพ การเรียนรู้ การพูด และภาษา พฤติกรรมและอารมณ์ บุคคลออทิสติก และบุคคลพิการซ้อน ที่สถานศึกษารับรองว่าเป็นบุคคลที่มีความต้องการพิเศษทางด้านการศึกษาซึ่งได้ลงทะเบียนในสถานศึกษา ตามความต้องการจำเป็นของบแต่ละบุคคล แผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลจัดทำขึ้น โดยผู้เกี่ยวข้องกับคนพิการหลายฝ่ายโดยมีกระบวนการจัดทำดังนี้

1. ขั้นการตรวจสอบ

1.1 การประเมินโดยคณะสหวิทยาการ (Multidisciplinary assassnent) เช่น ครู การศึกษาพิเศษ นักจิตวิทยาโรงเรียน ครูผู้เชี่ยวชาญแต่ละสาระการเรียนรู้ ซึ่งเป็นการรวบรวมข้อมูล ที่จำเป็นเกี่ยวกับผู้เรียนพิการ ความสามารถหรือระดับผลสัมฤทธิ์ของแต่ละทักษะ/สาระการเรียนรู้ ของผู้เรียน

1.2 การประชุมเพื่อจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล

2. ขั้นการเรียนการสอน

2.1 การจัดทำแผนการสอนเฉพาะบุคคล (Individual Implementation Plan : IIP) และปฏิบัติการสอนตามแผนการสอนเฉพาะบุคคล

2.2 การติดตามและประเมินความก้าวหน้าของผู้เรียนจากการจัดทำแผนจัดการเฉพาะบุคคล อย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง

2.3 ปรับแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลจากผลการประเมิน

3. ขั้นจัดทำสรุปรายงานประจำปีการศึกษา

สรุปผลความก้าวหน้าของผู้เรียนเพื่อส่งผลต่อข้อมูลไประดับชั้นสูงหรือสถานศึกษา

บทบาทผู้ที่เกี่ยวข้องในการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล

แผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลจะจัดทำได้โดยอาศัยความร่วมมือจากผู้ที่เกี่ยวข้องหลายฝ่าย สถานศึกษาจะเป็นผู้แต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลตามความเหมาะสมและผู้เกี่ยวข้องมีบทบาทของแต่ละบุคคลแตกต่างกัน ดังนี้

1. ผู้บริหารสถานศึกษาหรือผู้แทน เป็นประธานคณะกรรมการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล
2. ผู้ที่ได้รับมอบหมาย เป็นกรรมการและเลขานุการ มีบทบาทหน้าที่ ดังนี้
  - 2.1 รวบรวมข้อมูลทุกด้าน จากบุคลากรที่เกี่ยวข้องทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา
  - 2.2 จัดทำเอกสารประกอบการประชุม
  - 2.3 ประชุมจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล
  - 2.4 จัดทำงบประมาณ โครงการจัดแผนจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล
  - 2.5 จัดทำบัญชี สิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษาตามที่กำหนดในกระทรวง ตามความจำเป็นที่ระบุในแผนจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลของคณาธิการแต่ละคน
  - 2.6 ประสานงานการดำเนินงานตามแผนจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล
  - 2.7 ติดตามการประเมินผลแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล
3. ครูประจำชั้นหรืออาจารย์ที่ปรึกษา มีบทบาทหน้าที่ดังนี้
  - 3.1 รวบรวมข้อมูลและบันทึกข้อมูลในแบบบันทึกแผนจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล
  - 3.2 นำเสนอข้อมูลของคณาธิการแต่ละคนต่อที่ประชุม
  - 3.3 นำมติของคณะกรรมการการจัดทำแผนจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล จดมุ่งหมายและแนวทางการดำเนินการตามแผนจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลไปประสานงานและปฏิบัติเพื่อให้บรรลุตาม จุดมุ่งหมาย
  - 3.4 ติดตามประเมินผลการดำเนินงานและรายงานต่อคณะกรรมการการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลในที่ประชุม
  - 3.5 เสนอแนะแนวทางปรับปรุงและพัฒนาแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล
4. นักวิชาชีพหรือครูที่ทำหน้าที่ในการฟื้นฟูสมรรถภาพในด้านต่างๆ เช่น กายภาพบำบัด

กิจกรรมบำบัด โสตสัมผัสวิทยา ฝึกแก้ไขการพูด และจิตวิทยา เป็นต้น ทำหน้าที่เป็นผู้ให้ข้อมูลเสนอแนะ ร่วมกำหนดจุดมุ่งหมายให้บริการ ประสานงานต่างๆ ติดตามรายงานผล

รวมทั้งร่วมประเมินผลปรับปรุงและพัฒนาแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล

5. **บิดามารดาหรือผู้ปกครอง** เป็นผู้ให้ข้อมูล เสนอแนะ ร่วมกำหนดจุดมุ่งหมาย ประสานงานการนำคนพิการ ไปขอรับบริการต่างๆ และช่วยฟื้นฟูสมรรถภาพ รวมทั้งติดตาม รายงานผลและปรับปรุงแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล

6. **คนพิการ** (กรณีที่สามารถเข้าร่วมประชุมได้) เป็นผู้ให้ข้อมูล เสนอแนะร่วมกำหนด จุดมุ่งหมาย ประสานงานการขอรับบริการต่าง ๆ ให้ความร่วมมือในการปฏิบัติตามแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล รวมทั้งติดตาม รายงานผล ร่วมประเมิน และปรับปรุงแผนจัดการศึกษา เฉพาะบุคคล

การประเมินผลการดำเนินการตามแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล

การประเมินผลแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล

การประเมินผลแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล ทั้งในระบบ นอกระบบและตาม อัยาศัย เป็นการประเมินเพื่อรายงานผลสัมฤทธิ์ของการเรียนการสอนว่าบรรลุจุดประสงค์ ในระดับใด เพื่อนำไปใช้ปรับวิธีสอน สื่อการเรียนการสอน และกิจกรรมการเรียนการสอนของ แต่ละคนอย่างไร ซึ่งควรดำเนินการประเมินผล ดังนี้

1. ประเมินผลระหว่างดำเนินการใช้แผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล

หากครูผู้สอนหรือผู้รับผิดชอบพบปัญหาในการปฏิบัติตามแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล อาทิ จุดประสงค์เชิงพฤติกรรมยากเกินไป ครูผู้สอนหรือผู้รับผิดชอบให้แจ้งต่อคณะกรรมการและ เลขานุการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล เพื่อนำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล ของคนพิการนั้นๆ พิจารณาปรับปรุงในที่ประชุม คณะกรรมการให้เหมาะสมมากยิ่งขึ้น

2. การประเมินเมื่อสิ้นสุดการใช้แผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล

คณะกรรมการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล ต้องติดตามประเมินผลการดำเนินงาน ของโครงการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล เพื่อให้ทราบถึงความก้าวหน้าในการวางแผน ตามเป้าหมายที่ได้ระบุไว้ และเพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงพัฒนาการดำเนินงานให้มี ประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น โดยพิจารณาจากประเด็นต่างๆ ดังนี้

- 1) ประสิทธิภาพการดำเนินงาน
- 2) ระบบและขั้นตอนการปฏิบัติงาน การเก็บข้อมูล การประสานงานและการ ประเมินผล
- 3) แบบบันทึกที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานตามแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล

3. บทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลในการประเมินผล

คณะกรรมการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล ดำเนินการประเมินผล แผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล ดังนี้

1) เลขานุการคณะกรรมการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล นำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลเข้าที่ประชุม เพื่อให้คณะกรรมการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลประเมินผล

2) ให้ผู้ที่เกี่ยวข้องหรือผู้ที่รับผิดชอบ บันทึกผลการประเมิน การดำเนินงาน ปัญหาอุปสรรค ในแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล และนำเสนอข้อมูล ต่อที่ประชุม

3) คณะกรรมการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล พิจารณา ศึกษาวิเคราะห์ รายงานผลการดำเนินการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล ในประเด็นดังต่อไปนี้

3.1 การบรรลุจุดมุ่งหมาย

3.2 ความก้าวหน้าของความสามารถของคนพิการ โดยอิงเกณฑ์ที่กำหนดตามความสามารถของคนพิการแต่ละคน

3.3 ปัญหา อุปสรรค และแนวทางการแก้ไขเพื่อการปรับปรุงและพัฒนาแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล

3.4 ความพึงพอใจของคนพิการและผู้ที่เกี่ยวข้อง

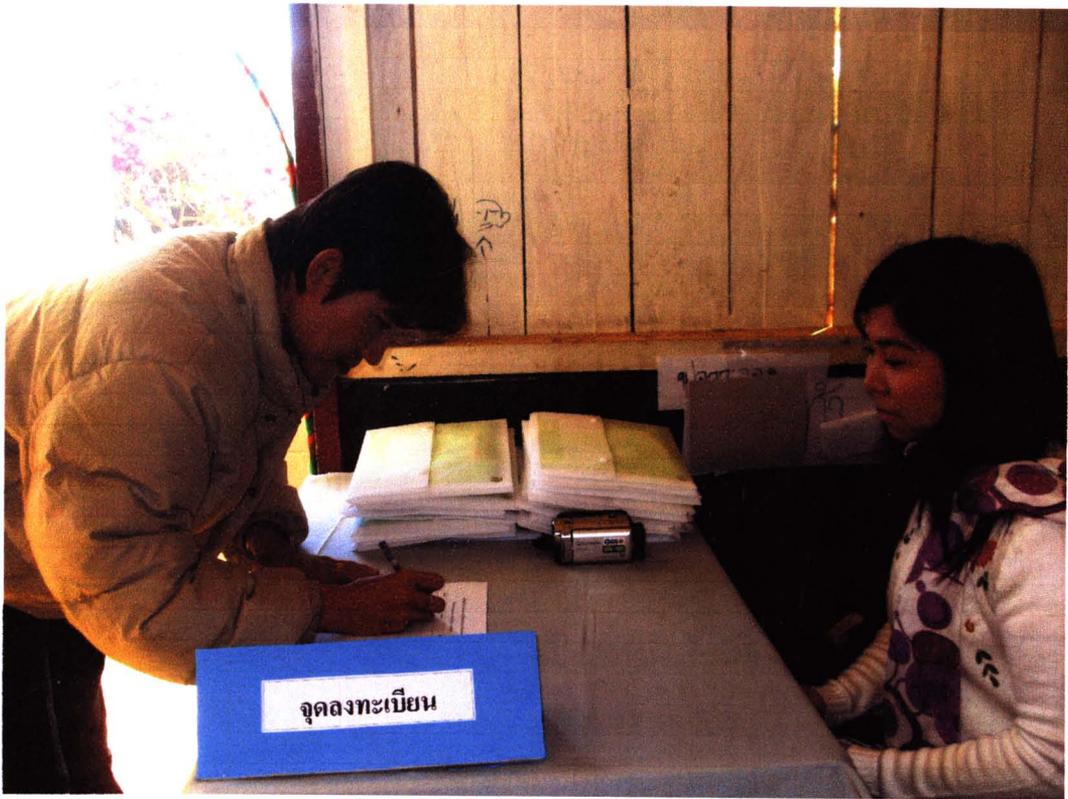
4) การดำเนินการปรับและพัฒนาแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลในประเด็นต่อไปนี้

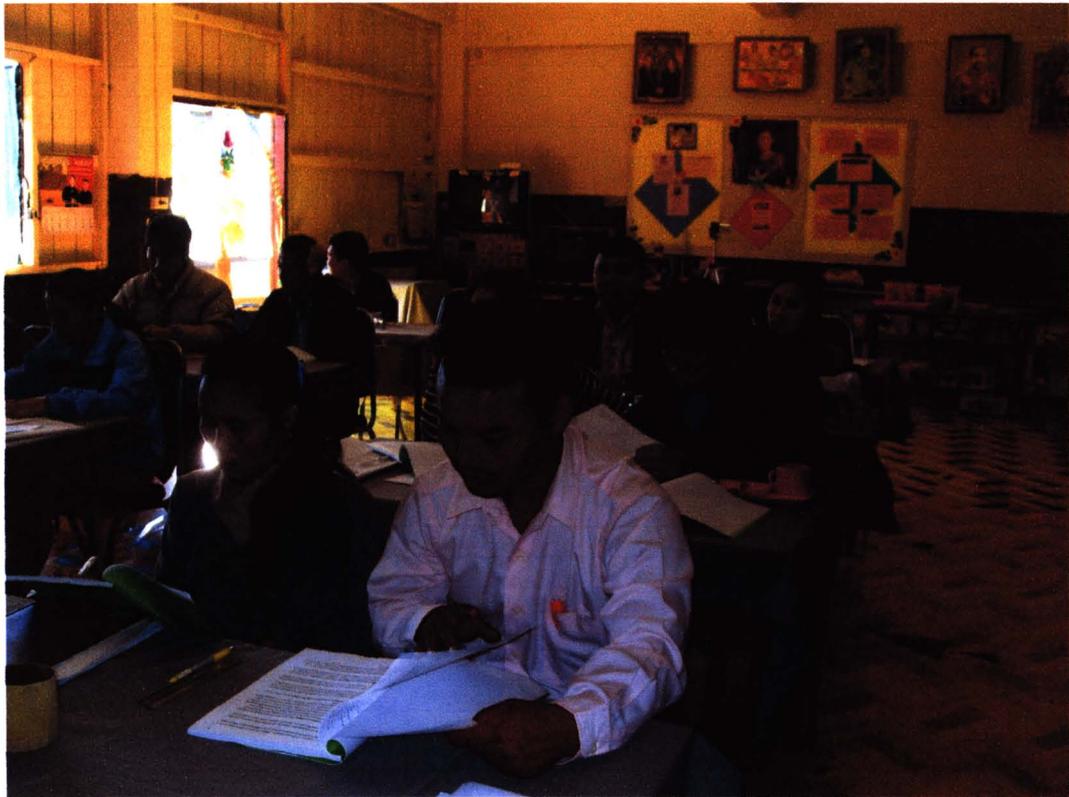
4.1 กำหนดจุดมุ่งหมายใหม่

4.2 ปรับปรุงวิธีการดำเนินงานให้เหมาะสม

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2552). ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง กำหนดประเภทและหลักเกณฑ์ของคณพิการทางการศึกษา พ.ศ.2552. กรุงเทพฯ
- ผดุง อารยะวิญญู. (2541). การจัดการศึกษาสำหรับเด็กพิเศษ. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: แวนแก้ว.
- ผดุง อารยะวิญญู. (2542). การศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: แวนแก้ว.
- รัชนีกร ทองสุขดี และคณะ. (2550). เอกสารประกอบการสอนกระบวนการวิชาการศึกษาพิเศษ (100303). เชียงใหม่: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- วารี ถิระจิตร. (2541). การศึกษาสำหรับเด็กพิเศษ. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ศรียา นิยมธรรม และคณะ. (2546). การศึกษาพิเศษ สารานุกรมศึกษาศาสตร์ ฉบับรวมเฉพาะเรื่อง **อันดับที่ 4**. กรุงเทพฯ: ธนัชการพิมพ์.
- ศรียา นิยมธรรม. (2548). การเรียนร่วมสำหรับเด็กปฐมวัย. (พิมพ์ครั้งที่ 6). กรุงเทพฯ: แวนแก้ว.
- สมพร หวานเสรีจ. (2553). **ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการศึกษาพิเศษ**. (ระบบออนไลน์). แหล่งที่มา http://www3.utqonline.in.th/s_courses/18/s_chapters (7 พฤศจิกายน 2553).
- สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ. (2553). **แบบคัดกรองบุคคลที่มีความต้องการพิเศษทางการศึกษา**. (ระบบออนไลน์). แหล่งที่มา <http://special.obec.go.th/> (9 กันยายน 2553).
- สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ. (2553). **ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง กำหนดประเภทและหลักเกณฑ์ของคณพิการทางการศึกษา พ.ศ.2552**. (ระบบออนไลน์). แหล่งที่มา <http://special.obec.go.th/> (10 กรกฎาคม 2553).
- หทัยพร คลังกำแพงเดช. (2552). **มารู้จัก I E P กันเถอะ**. (ระบบออนไลน์). แหล่งที่มา <http://www.autisticthailand.com/aucontents2008/auducument/audoconline/audoconline14auIEPHa.htm> (26 มิถุนายน 2552)

ภาคผนวก ข

แบบทดสอบก่อน-หลังการอบรม แบบประเมินความพึงพอใจในการเข้ารับการอบรม

○ ก่อนการอบรม

○ หลังการอบรม

แบบวัดความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการศึกษาพิเศษ
หลักสูตรอบรมครูโรงเรียนบ้านขุนแม่รวม อ.กัลยาณิวัฒนา จ.เชียงใหม่

*****

ชื่อผู้เข้ารับการอบรม.....

คำชี้แจง ให้ทำเครื่องหมาย **x** หน้าข้อที่ถูกต้อง

1. การศึกษาพิเศษ หมายถึงข้อใด

- ก. การจัดให้มีห้องเรียนพิเศษสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ
- ข. การจัดสื่อ อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกให้เป็นพิเศษ
- ค. กระบวนการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ ได้พัฒนาเต็มตามศักยภาพ

และเหมาะสมของแต่ละบุคคล

- ง. การจัดสถานการณ์ที่มีการเรียนการสอนเป็นพิเศษในบางชั้นเรียน

2. ข้อใดไม่ใช่ปรัชญาในการจัดการศึกษาพิเศษ

- ก. เด็กทุกคนมีโอกาสเท่าเทียมกันในการรับบริการทางการศึกษา
- ข. เด็กที่มีความต้องการพิเศษควรได้รับ โปรแกรมที่เน้นที่ความพิการหรือความบกพร่อง

ให้มากที่สุด

- ค. เด็กที่มีความต้องการพิเศษควรอยู่ร่วมในสังคมคนปกติได้อย่างมีประสิทธิภาพ
- ง. ควรจัดการศึกษาที่เน้นทั้งทางด้านการศึกษาและการฟื้นฟูสมรรถภาพควบคู่กัน ไป

3. การจัดการศึกษาให้กับคนพิการควรจัดเมื่อใด

- ก. เมื่อแรกพบความพิการ
- ข. เมื่ออายุถึงเกณฑ์เข้าเรียน
- ค. เมื่อมีความพร้อมที่จะเข้าเรียน
- ง. เมื่อได้รับการแก้ไขความพิการแล้ว

4. ข้อใดไม่ใช่ลักษณะการจัดการเรียนร่วม

- ก. เด็กที่มีความต้องการพิเศษเรียนชั้นเรียนพิเศษในโรงเรียนทั่วไป
- ข. เด็กที่มีความต้องการพิเศษเรียนชั้นพิเศษในโรงเรียนเฉพาะความพิการ
- ค. เด็กที่มีความต้องการพิเศษเรียนชั้นเรียนร่วมเต็มเวลาและมีครูการศึกษาพิเศษ
- ง. เด็กที่มีความต้องการพิเศษเรียนร่วมบางวิชาและเรียนชั้นเรียนพิเศษ

5. ข้อใดเป็น “คนพิการ” ตามพระราชบัญญัติการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ. 2551
- เด็กที่ตาบอด 1 ข้าง
  - เด็กอายุ 2 ขวบ ที่พูดได้ช้ากว่าเด็กวัยเดียวกัน
  - เด็กที่มีระดับสติปัญญาเท่ากับ 20
  - เด็กที่มีระดับการได้ยินเท่ากับ 25 เดซิเบล
6. ข้อใดไม่ใช่การจัดสวัสดิการและความช่วยเหลืออื่นให้กับคนพิการตามพระราชบัญญัติส่งเสริมคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. 2550
- การปรับสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัย
  - ค่าสื่อส่งเสริมพัฒนาการของเด็ก
  - ค่าเดินทางไปรับบริการฟื้นฟู
  - การศึกษาทางเลือก
7. ข้อใดกล่าวถึงสิทธิและหน้าที่ทางการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ไม่ถูกต้อง
- ในการจัดการศึกษาต้องจัดให้บุคคลมีสิทธิและโอกาสเสมอกัน
  - ในการรับการศึกษาภาคบังคับไม่น้อยกว่าเก้าปีที่รัฐต้องจัดให้อย่างทั่วถึงและไม่เก็บค่าใช้จ่าย
  - บุคคลซึ่งไม่สามารถพึ่งตนเองได้หรือไม่มีผู้ดูแลหรือด้อยโอกาส ต้องจัดให้บุคคลดังกล่าวมีสิทธิและโอกาสได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นพิเศษ
  - บุคคลที่มีความบกพร่องทางร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม การสื่อสาร และการเรียนรู้ ต้องจัดให้บุคคลดังกล่าวมีสิทธิและโอกาสได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นพิเศษ
8. ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ ได้กำหนดประเภทของคนพิการทางการศึกษา พ.ศ.2552 ไว้กี่ประเภท
- 5 ประเภท
  - 7 ประเภท
  - 9 ประเภท
  - 10 ประเภท

9. เด็กชายมานะ มีลักษณะที่จำตัวอักษรได้บ้าง แต่อ่านเป็นคำไม่ได้ มีความสามารถในการอ่านต่ำกว่านักเรียนคนอื่นในชั้นเดียวกัน อ่านคำโดยสลับตัวอักษร ไม่เข้าใจว่าตัวอักษรใดมาก่อน-หลัง ไม่สามารถแยกเสียงสระในคำได้ สรุปว่าเด็กชายมานะมีปัญหาทางการเรียนรู้ด้านใด

- ก. Aphasia
- ข. Dyslexia
- ค. Dysgraphia
- ง. Dyscalculia

10. บุคคลต่อไปนี้ไม่ใช่ให้นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ

- ก. น้องนภมีระดับสติปัญญาเท่ากับ 65
- ข. น้องนนท์ ตาบอดข้างเดียวตั้งแต่กำเนิด
- ค. น้องแนน วัดระดับการได้ยินเท่ากับ 100 เดซิเบล
- ง. น้องนัท แขนและขาซีกซ้ายเกร็ง เดินลำบาก

11. เด็กชายบอย อายุ 2 ปี 5 เดือน มีลักษณะที่พบเห็นคือ ไม่เข้าใจภาษาพูด ตอบสนองต่อเสียงแปลกไปจากการเด็กทั่วไป ดูคล้ายเด็กหูหนวก แต่ถ้าเป็นเสียงที่ชอบจะตอบสนองได้ดีทุกครั้ง ชอบเล่นคนเดียว และมีพฤติกรรมแปลกๆ ซ้ำๆ จากอาการที่กล่าวมาเป็นความผิดปกติทางด้านพฤติกรรมของใคร

- ก. เด็กออทิสติก
- ข. เด็กพิการซ้อน
- ค. เด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้
- ง. เด็กที่มีความบกพร่องทางด้านสติปัญญา

12. ข้อใดเป็นลักษณะของเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้

- ก. มีปัญหาพฤติกรรมก้าวร้าวชอบรังแกเพื่อน
- ข. ชอบเล่นคนเดียว ไม่สบตาผู้อื่น ชอบวิ่ง
- ค. มีปัญหาการเขียน มักเขียนตัวอักษรซ้อนๆกัน ลายมืออ่านยาก
- ง. ชอบเล่นกับเด็กที่อายุน้อยกว่า เรียนไม่ทันเพื่อนทุกวิชา

13. ข้อใดไม่เป็นลักษณะของบุคคลที่มีความบกพร่องทางพฤติกรรมและอารมณ์ทางการศึกษา
- ก. ชอบลักขโมยสิ่งของๆเพื่อนหรือที่บ้านเป็นประจำ
  - ข. มักควบคุมอารมณ์ไม่ได้ และทำร้ายเพื่อนเมื่อไม่พอใจทุกครั้ง
  - ค. ชอบแสดงความคิดเห็นมากเกินไปจนเพื่อนรำคาญ
  - ง. ชอบฝ่าฝืนกฎระเบียบของห้องเรียนและของโรงเรียนเป็นประจำ
14. ถ้าท่านอยากค้นหาข้อเด่นข้อด้อยของนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ ท่านควรทำอย่างไร
- ก. รวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้ปกครอง
  - ข. ใช้แบบคัดกรองของกระทรวงศึกษาธิการ
  - ค. ประเมินความสามารถพื้นฐานของเด็ก
  - ง. ประเมินเด็กโดยใช้แบบคัดกรองมาตรฐาน
15. การจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) ต้องได้รับความร่วมมือจากใครบ้าง
- ก. ผู้บริหาร
  - ข. ผู้ปกครอง
  - ค. ครูประจำชั้น
  - ง. ถูกทุกข้อ

ข้อ	เฉลย
1	ก
2	ข
3	ก
4	ข
5	ก
6	ก
7	ข
8	ก
9	ข
10	ข
11	ก
12	ก
13	ก
14	ก
15	ง

ภาคผนวก ก

แผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP)

และการประชุมจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล

แผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล

(Individualized Education Program : IEP)

- ก่อนการศึกษาขั้นพื้นฐาน
 ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ชื่อสถานศึกษา โรงเรียนบ้านขุนแม่รวม ระดับชั้น ป.4 สังกัด สพป.เชียงใหม่ เขต 6
 เริ่มใช้แผนวันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2554 สิ้นสุดแผนวันที่ 31 มกราคม 2555

๑. ข้อมูลทั่วไป

ชื่อ - ชื่อสกุล.....ด.ช.ธงชัย.....จรรยาเมธีวิวัฒน์.....ชื่อเล่น .....ปีโป้.....

เลขประจำตัวประชาชน .....1500301239251.....

การจดทะเบียนคนพิการ ไม่จด ยังไม่จด จดแล้ว ทะเบียนเลขที่ 1500301239251

วัน / เดือน / ปีเกิด .....17..ธันวาคม..2543..... อายุ .....10.... ปี ....1.... เดือน ศาสนา.....พุทธ

ประเภทความพิการ ด้านร่างกายหรือสุขภาพหรือการเคลื่อนไหว ลักษณะความพิการ อ่อนแรงซีกซ้าย

ชื่อ - ชื่อสกุลบิดา.....นายชำนาญ.....จรรยาเมธีวิวัฒน์.....

ชื่อ - ชื่อสกุลมารดา.....นางหน่อมุคา.....จรรยาเมธีวิวัฒน์.....

ชื่อ - ชื่อสกุลผู้ปกครอง.....นายชำนาญ.....จรรยาเมธีวิวัฒน์.....เกี่ยวข้องเป็น.....บิดา.....

ที่อยู่ผู้ปกครองที่ติดต่อได้บ้านเลขที่ .....94..... ตรอก/ซอย .....-..... หมู่ที่ .....1.....

ตำบล / แขวง .....แจ่มหลวง..... อำเภอ / เขต .....กัลยาณิวัฒนา..... จังหวัด .....เชียงใหม่.....

รหัสไปรษณีย์ .....58130..... โทรศัพท์ .....-..... โทรศัพท์เคลื่อนที่ .....-.....

โทรสาร.....-..... E - mail address .....-

๒. ข้อมูลทางด้านการแพทย์หรือด้านสุขภาพ

อยู่ระหว่างรอผลการประเมินความพิการจากแพทย์หรือผู้เชี่ยวชาญ

เคยได้รับการประเมินความพิการจากแพทย์หรือผู้เชี่ยวชาญ

ประเภทความพิการ.....ด้านร่างกายหรือสุขภาพหรือการเคลื่อนไหว.....

ลักษณะความพิการ.....อ่อนแรงซีกซ้าย.....

หน่วยงานที่ตรวจ/รักษาฟื้นฟู.....พ.ศ. ....

หน่วยงานที่ตรวจ/รักษาฟื้นฟู.....พ.ศ. ....

การส่งต่อจาก.....ถึง.....พ.ศ. ....

การส่งต่อจาก.....ถึง.....พ.ศ. ....

ประวัติการใช้ยา.....

- การใช้จ่ายในปัจจุบัน.....
 ผลข้างเคียงของยาที่ใช้ในปัจจุบัน (ถ้ามี).....
- อื่น ๆ .....

๓. ข้อมูลด้านการศึกษา

- ไม่เคยได้รับการศึกษา / บริการทางการศึกษา
- เคยได้รับการศึกษา / บริการทางการศึกษา
- ศูนย์การศึกษาพิเศษ.....ระดับ.....พ.ศ.....
- โรงเรียนเฉพาะความพิการ.....ระดับ.....พ.ศ.....
- โรงเรียนเรียนรวม ..... โรงเรียนบ้านขุนแม่รวม....ระดับ อนุบาล1 พ.ศ...2548....
- การศึกษาด้านอาชีพ ..... ระดับ.....พ.ศ.....
- การศึกษานอกระบบ ..... ระดับ.....พ.ศ.....
- การศึกษาตามอัธยาศัย..... ระดับ.....พ.ศ.....
- อื่น ๆ .....ระดับ.....พ.ศ.....

๖. คณะกรรมการจัดทำแผน

ชื่อ	ตำแหน่ง	ลายมือชื่อ
๖.๑ นางสาวอุรวรรณ์ วงศ์จำปา	ผู้รักษาราชการแทนผู้อำนวยการโรงเรียน	.....
๖.๒ นายชำนาญ จรุงเมธีวิวัฒน์	ผู้ปกครอง	.....
๖.๓ นางสาวเขาวลัทธิ นานา	อาจารย์ที่ปรึกษา	.....
๖.๔ ว่าที่ร.ต.สุรศักดิ์ สินทร์	ครูแนะแนว	.....
๖.๕	.....	.....

ประชุมวันที่ .....18..... เดือน .....มกราคม..... พ.ศ. ....2554.....

๗. ความเห็นของบิดา มารดา ผู้ปกครอง หรือผู้เรียน

การจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล ฉบับนี้

ข้าพเจ้า เห็นด้วย ไม่เห็นด้วย

ลงชื่อ .....

(.....)

บิดา/มารดา หรือผู้ปกครอง

วันที่...18....เดือน...มกราคม...พ.ศ. ....2554....

๔. การวางแผนการจัดการศึกษาพิเศษ

ระดับความสามารถในปัจจุบัน	เป้าหมายระยะยาว ๑ ปี	จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม (เป้าหมายระยะสั้น)	เกณฑ์และวิธีประเมินผล	ผู้รับผิดชอบ
<p>จุดเด่น</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. รงชัยสามารถเขียนชื่อของตนเองได้ 2. รงชัยสามารถวาดภาพระบายสีได้สวยงาม 3. รงชัยสามารถเขียนจำนวน 1 – 100 ได้ 4. รงชัยสามารถบอกค่าของจำนวน 0 - 10 ได้ 5. รงชัยสามารถอ่านพยัญชนะไทย 44 ตัว ได้ 6. รงชัยสามารถเขียนพยัญชนะไทย 44 ตัว ได้ <p>จุดด้อย</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. รงชัยไม่สามารถท่องจำนวน 20 – 100 ด้วยตนเองได้ 2. รงชัยไม่รู้ค่าของจำนวน 20 – 100 3. รงชัยไม่สามารถบวกและลบจำนวนที่มีตัวตั้งไม่เกิน 20 ได้ 4. รงชัยไม่สามารถท่องพยัญชนะไทย ด - ฮ ด้วยตนเองได้ 5. รงชัยไม่รู้จักสระในภาษาไทย 	<p>ทักษะภาษาไทย</p> <p>ภายในวันที่ 31 มกราคม 2555</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. รงชัยสามารถท่องพยัญชนะไทย ด - ฮ ด้วยตนเองได้ 2. รงชัยสามารถอ่านสระ อะ ออ อี ได้ 3. รงชัยสามารถเขียนสระ อะ ออ อี ได้ 4. รงชัยสามารถอ่านคำที่ประสมด้วย สระ อะ ออ อี แบบไม่มีตัวสะกดได้ 5. รงชัยสามารถเขียนคำที่ประสมด้วย สระ อะ ออ อี แบบไม่มีตัวสะกดได้ 	<p>จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม (เป้าหมายระยะสั้น)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ภายในวันที่ 15 มีนาคม 2554 รงชัยสามารถท่องพยัญชนะ ด - ฮ ด้วยตนเองได้ถูกต้อง 80 % 2. ภายในวันที่ 30 มิถุนายน 2554 รงชัยอ่านสระ อะ ออ อี ได้ถูกต้อง 80 % 3. ภายในวันที่ 31 กรกฎาคม 2554 รงชัยเขียน สระ อะ ออ อี ได้ถูกต้อง 80 % 4. ภายในวันที่ 31 ตุลาคม 2554 รงชัยอ่านคำที่ประสมด้วยสระ อะ ออ อี แบบไม่มีตัวสะกดได้ถูกต้อง 80 % 5. ภายในวันที่ 31 มกราคม 2555 รงชัยเขียนคำที่ประสมด้วยสระ อะ ออ อี แบบไม่มีตัวสะกดได้ถูกต้อง 80 % 	<p>เกณฑ์และวิธีประเมินผล</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ทดสอบจากการท่องพยัญชนะไทย ด - ฮ โดยใช้เกณฑ์ความถูกต้อง 19 ตัว ใน 23 ตัว 2. ทดสอบโดยการให้อ่านสระโดยใช้เกณฑ์ความถูกต้อง 8 ใน 10 ครั้ง 3. ใช้แบบทดสอบการเขียนสระ อะ ออ อี ที่ครูสร้างขึ้นเอง โดยใช้เกณฑ์ความถูกต้อง 8 ใน 10 ครั้ง 4. ใช้แบบทดสอบการอ่านคำที่ประสมด้วยสระ อะ ออ อี แบบไม่มีตัวสะกด โดยใช้เกณฑ์ความถูกต้อง 8 ใน 10 ครั้ง 5. ใช้แบบทดสอบการประสมสระ อะ ออ อี แบบไม่มีตัวสะกด ที่ครูสร้างขึ้นเอง โดยใช้เกณฑ์ความถูกต้อง 8 ใน 10 ครั้ง 	<p>ผู้รับผิดชอบ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. น.ส.เยาวลักษณ์ นานา 2. ผู้ปกครอง

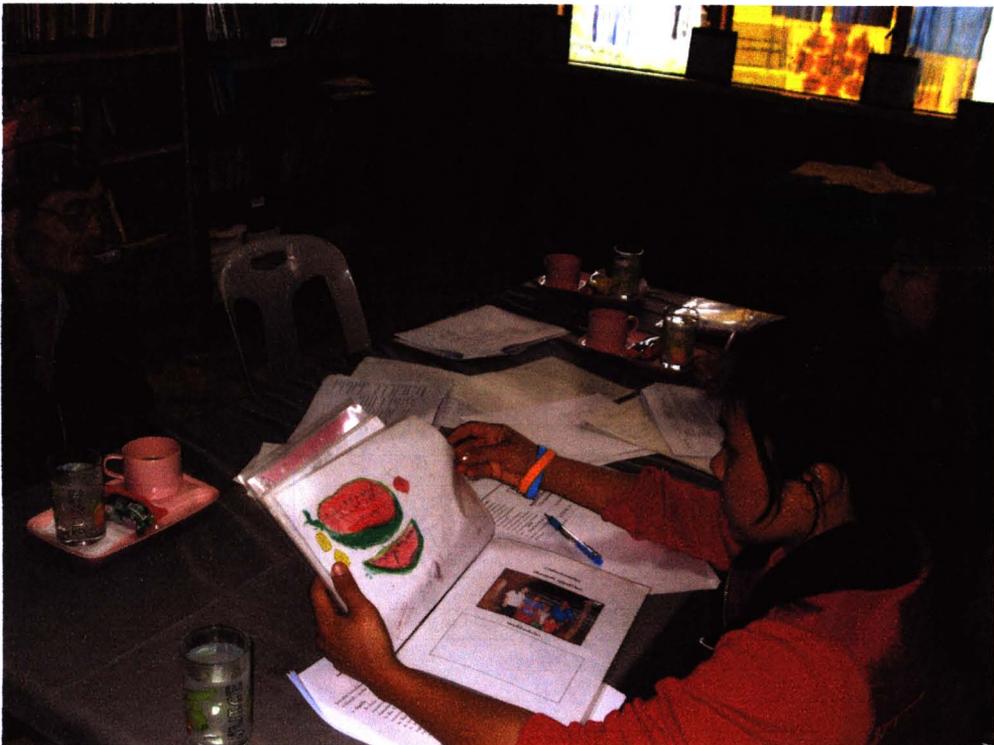
ระดับความสามารถในปัจจุบัน	เป้าหมายระยะยาว ๑ ปี	จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม (เป้าหมายระยะสั้น)	เกณฑ์และวิธีประเมินผล	ผู้รับผิดชอบ
	<p>ทักษะคณิตศาสตร์</p> <p>ภายในวันที่ 31 มกราคม 2555</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. รงษ์ชัยสามารถท่องจำจำนวน 20 – 100 ด้วยตนเองได้ 2. รงษ์ชัยรู้ค่าของจำนวน 20 – 100 3. รงษ์ชัยสามารถบวกและลบจำนวนที่มีตัวตั้งไม่เกิน 20 ได้ 	<ol style="list-style-type: none"> 1. ภายในวันที่ 15 มีนาคม 2554 รงษ์ชัยสามารถท่องจำจำนวน 20 – 100 ด้วยตนเองได้ถูกต้อง 80% 2. ภายในวันที่ 31 กรกฎาคม 2554 รงษ์ชัยบอกค่าของจำนวน 20 – 100 ได้ถูกต้อง 80 % 3. ภายในวันที่ 31 ตุลาคม 2554 รงษ์ชัยสามารถบวกจำนวนที่มีตัวตั้งไม่เกิน 20 ได้ถูกต้อง 80 % 4. ภายในวันที่ 31 มกราคม 2555 รงษ์ชัยสามารถลบจำนวนที่มีตัวตั้งไม่เกิน 20 ได้ถูกต้อง 80 % 	<ol style="list-style-type: none"> 1. ทดสอบโดยการท่องจำจำนวน 20 – 100 โดยใช้เกณฑ์ความถูกต้อง 60 ตัว ใน 80 ตัว 2. ใช้แบบทดสอบการบอกค่าของจำนวน 20 – 100 ที่ครูสร้างขึ้นเอง โดยใช้เกณฑ์ความถูกต้อง 8 ใน 10 ครั้ง 3. ใช้แบบทดสอบการบวกจำนวนที่มีตัวตั้งไม่เกิน 20 ได้ที่ครูสร้างขึ้นเอง โดยใช้เกณฑ์ความถูกต้อง 8 ใน 10 ครั้ง 4. ใช้แบบทดสอบการลบจำนวนที่มีตัวตั้งไม่เกิน 20 ที่ครูสร้างขึ้นเอง โดยใช้เกณฑ์ความถูกต้อง 8 ใน 10 ครั้ง 	<ol style="list-style-type: none"> 1. น.ส.รัชณีพร ชาติ 2. ผู้ปกครอง

๕. ความต้องการถึงอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา ตามที่กำหนดในกฎกระทรวงฯ

ที่	รายการ	รหัส	สิ่งที่มีอยู่แล้ว						สิ่งที่ต้องการ			จำนวนเงินที่ขออุดหนุน	เหตุผลและความจำเป็น	ผู้ประเมิน	
			ผู้จัดหา		วิธีการ		ผู้จัดหา			วิธีการ					
			(๑)	(๒)	(๓)	(๑)	(๒)	(๓)	(๑)	(๒)	(๓)				
๑	บริการสอนเสริมวิชาภาษาไทย	CS๐๑๑๑-๒											๑๐๐๐ บาท	ต้องการพัฒนาทักษะภาษาไทย	น.ศ. เขวลักษณ์ นานา
๒	บริการสอนเสริมวิชาคณิตศาสตร์	CS๐๑๑๑-๑											๑๐๐๐ บาท	ต้องการพัฒนาทักษะคณิตศาสตร์	
รวมรายการที่ขอรับการอุดหนุน													๒ รายการ		
รวมจำนวนเงินที่ขอรับการอุดหนุน													๒,๐๐๐ บาท (สองพันบาทถ้วน)		

หมายเหตุ ผู้จัดหา (๑) ผู้ปกครอง (๒) สถานศึกษา (๓) สถานพยาบาล / อื่น ๆ
 วิธีการ (๑) ขอรับเงินอุดหนุน (๒) ขอรับ (๒) ขอรับเงิน (๓) ขอรับเงิน

ภาคผนวก ง

คู่มือการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล

คู่มือ

การจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล
(Organizing Individualized Education Program: IEP)

โดย

นางสาวเยาวลักษณ์ นานา

ตำแหน่ง ครูคศ.๑

โรงเรียนบ้านขุนแม่รวม

ต.แจ่มหลวง อ.กัลยาณิวัฒนา จ.เชียงใหม่

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เชียงใหม่เขต 6

คำนำ

จุดมุ่งหมายของการจัดทำเอกสารเล่มนี้ เพื่อเป็นคู่มือในการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล ในเอกสารนี้จะกล่าวถึงความเป็นมา ความหมาย ความสำคัญ หลักการจัดทำ ประโยชน์ ขั้นตอนการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล ตลอดจนตัวอย่างแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล โดยนำความรู้ไปปรับใช้ในฐานะครูผู้สอนและนักวิชาการต่อไป

นางสาวเยาวลักษณ์ นานา

มกราคม 2554

สารบัญ

	หน้า
ความเป็นมาของแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP)	1
ความหมายของแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล	2
ความสำคัญของแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล	3
หลักการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล	4
ประโยชน์การติดตามแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล	4
ขั้นตอนการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล	5

การจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (Organizing Individualized Education Program: IEP)

ความเป็นมาของแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP)

IEP มีการเริ่มใช้ครั้งแรกในการจัดการศึกษาพิเศษในประเทศสหรัฐอเมริกา ตามพระราชบัญญัติ ว่าด้วยการศึกษาสำหรับเด็กพิการทุกคน (Education for All Handicapped Children Act หรือ PL 94-142) ในปี ค.ศ.1975 และมีการแก้ไขเพิ่มเติมตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการศึกษาของบุคคลที่มีความบกพร่อง (The Individuals with Disabilities Education Act: IDEA) ฉบับแก้ไขในปี ค.ศ.1997 โดยกำหนดว่า เด็กทุกคนที่จะได้รับบริการต่าง ๆ ทางการศึกษาพิเศษ ต้องมี IEP (Yell, 1998, p. 65) และ McAfee (2005, p. 107-108) กล่าวเพิ่มเติมว่า ทุก IEP ต้องมี ข้อมูลจำเพาะที่กำหนดดังต่อไปนี้

- ระดับความสามารถปัจจุบันทางวิชาการและที่เกี่ยวข้องของเด็ก
- เป้าหมายระยะยาว 1 ปีที่สามารถวัดได้
- การปรับโปรแกรมและการใช้ความช่วยเหลือแก่เด็กสำหรับบุคคลากรในโรงเรียน
- มีการกำหนดขอบเขต ระดับ หรือลักษณะไว้อย่างชัดเจนในกรณีของเด็กที่มีบกพร่อง ไม่สามารถเข้าร่วมกิจกรรมกับเด็กทั่วไปได้
- การทดสอบระดับความสามารถในระดับเขตพื้นที่การศึกษาและระดับรัฐ พร้อมระบุ เหตุผลในกรณีที่เด็กไม่สามารถใช้แบบทดสอบนั้น ๆ ได้ หรือการปรับแบบทดสอบ ให้มีความเหมาะสมกับความสามารถของเด็ก
- วันเริ่มต้นและสิ้นสุด จำนวนครั้ง และสถานที่ให้บริการ
- วิธีการประเมินผลความก้าวหน้าของเด็กที่สอดคล้องกับเป้าหมายระยะ 1 ปี
- วิธีการรายงานผลให้ผู้ปกครองทราบถึงผลการประเมินความก้าวหน้าและ
- ขอบเขตของความก้าวหน้าที่พอเพียงและเด็กสามารถทำได้เพื่อบรรลุเป้าหมายที่กำหนดเมื่อถึงสิ้นปี

ความหมายของแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล

นักวิชาการหลายท่านและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ให้ความหมายไว้ดังนี้
 สำนักเลขานุการคณะรัฐมนตรี (2545) กล่าวถึง กฎกระทรวง กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการให้คนพิการมีสิทธิได้รับสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการและความช่วยเหลืออื่นใดทาง

การศึกษา พุทธศักราช 2545 ที่ให้ความหมายแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลว่า หมายถึงแผนซึ่งกำหนดแนวทางการจัดการศึกษาที่สอดคล้องกับความต้องการจำเป็นพิเศษของคนพิการ ตลอดจนกำหนดสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษาเฉพาะบุคคล

ผดุง อารยะวิญญู (2542) ได้ให้ความหมายแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล หมายถึงแผนการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษที่ทางโรงเรียนจัดทำขึ้น โดยได้รับความร่วมมือและยินยอมจากผู้ปกครองของเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ แผนนี้บรรจุเนื้อหาสาระของหลักสูตรซึ่งเด็กจะต้องเรียน โดยปกติแล้วแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลจะจัดทำขึ้นสำหรับแต่ละคน เป็นแผนระยะยาว 1 ปี และมีการทบทวนแผนทุกภาคเรียน

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ กระทรวงศึกษาธิการ (2544) กล่าวว่าแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล หมายถึง แผนซึ่งกำหนดแนวทางการจัดการศึกษาที่สอดคล้องกับความต้องการจำเป็นพิเศษของบุคคล ตลอดจนกำหนดสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษาให้เป็นเฉพาะบุคคล

เบญจา ชลธารันนท์ (2547) กล่าวว่าแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล คือแผนการให้บริการทางการศึกษาพิเศษรายปีที่จัดทำขึ้นเป็นรายลักษณะอักษรให้กับนักเรียนพิการหรือที่มีความบกพร่องเป็นรายบุคคลโดยพ่อ แม่ หรือผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการจัดทำ ซึ่งจะต้องมีรายละเอียดเกี่ยวกับระดับความสามารถของนักเรียนในปัจจุบัน ตลอดจนกำหนดสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษาให้เป็นเฉพาะบุคคล รวมทั้งกำหนดแนวทางการจัดการเรียนการสอนและการวัดผลประเมินผล

จากข้อความข้างต้นสรุปได้ว่า แผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล หมายถึง แผนการศึกษาที่จัดขึ้นอย่างเป็นรายลักษณะอักษร โดยได้รับความร่วมมือจากผู้ปกครองและบุคลากรทางการศึกษา และบุคลากรทางการแพทย์ จัดทำเนื้อหาของหลักสูตรและความช่วยเหลือพิเศษขึ้นให้เหมาะสมกับความต้องการจำเป็นพิเศษของเด็กเฉพาะแต่ละคน

ความสำคัญของแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล

คนพิการที่ได้จดทะเบียนตามกฎหมาย ว่าด้วยการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการหรือบุคคลที่มีความบกพร่องทางการเห็น การได้ยิน สติปัญญา ร่างกายหรือสุขภาพ การเรียนรู้ การพูดและภาษา บุคคลออทิสติก และบุคคลพิการซ้อน ที่สถานศึกษา รับรองว่าเป็นบุคคลที่มีความต้องการพิเศษด้านการศึกษาที่ต้องได้รับการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลเนื่องจาก

1. กฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการให้คนพิการมีสิทธิได้รับสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา พุทธศักราช 2545 โดยกำหนดให้มี

การจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล

2. เพื่อประกันความเหมาะสมในการจัดการศึกษาให้แก่เด็กพิการ ซึ่งจะต้องจัดตามความต้องการจำเป็นพิเศษทางการเรียนรู้ของเด็กแต่ละบุคคล
3. เพื่อประกันว่าได้มีการจัดบริการทางการศึกษาพิเศษและบริการอื่นตามที่ได้ระบุไว้จริง
4. เพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินการควบคุมและติดตามผลการบริการ

หลักการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล

1. จัดทำให้กับคนพิการทุกคนเป็นรายบุคคล
2. สอดคล้องกับความต้องการจำเป็นของคนพิการแต่ละคน
3. มุ่งพัฒนาคนพิการอย่างเต็มศักยภาพทุกด้าน
4. ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการจัดทำ
5. ครอบคลุม ยืดหยุ่น ทันสมัยและสอดคล้องกับกฎหมายที่เกี่ยวข้อง
6. ประเมินผลและปรับปรุงให้เหมาะสมเป็นระยะ ๆ อย่างต่อเนื่องและเหมาะสม

ประโยชน์การติดตามแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล

การจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลเป็นความร่วมมือกันของบุคคลที่เกี่ยวข้องหลายฝ่าย ฉะนั้นประโยชน์ที่จะได้รับจึงเกิดกับทุกฝ่าย ดังนี้

ประโยชน์ต่อคนพิการ

1. ได้รับการช่วยเหลือ บำบัดฟื้นฟูสมรรถภาพและได้รับการศึกษา สอดคล้องกับความต้องการจำเป็นของแต่ละบุคคลอย่างเหมาะสม
2. ได้รับสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา ตามที่กำหนดในกฎหมายอย่างสอดคล้องกับความต้องการจำเป็นของแต่ละบุคคล
3. ได้เรียนรู้และพัฒนาเต็มตามศักยภาพของแต่ละบุคคล
4. ได้มีส่วนร่วมในการประเมินผลและปรับปรุงการจัดการศึกษาให้คนพิการอย่างเหมาะสม

ประโยชน์ต่อผู้ปกครอง

1. สามารถปรึกษาและขอคำแนะนำกับผู้รับผิดชอบเกี่ยวกับคนพิการแต่ละคนได้
2. มีส่วนร่วมกำหนดจุดมุ่งหมาย รวมทั้งทำแผนการช่วยเหลือ บำบัด ฟื้นฟูสมรรถภาพและจัดการศึกษาของคนพิการแต่ละคนอย่างเหมาะสม
3. สามารถขอรับสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการและช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา ที่สอดคล้องกับความต้องการจำเป็นของแต่ละบุคคลที่กำหนดในกฎกระทรวงให้แก่คนพิการ

4. ได้รับ เข้าใจและสามารถมีส่วนร่วมในการฝึกและสร้างเสริม บำบัดฟื้นฟูสมรรถภาพ และพัฒนาการศึกษาคนพิการได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม

5. ได้มีส่วนร่วมในการประเมินและปรับปรุงจัดการศึกษาให้คนพิการอย่างเหมาะสม
ประโยชน์ต่อครูผู้สอน

1. เป็นข้อมูลในการศึกษาและวิเคราะห์เพื่อนำไปพัฒนาคนพิการได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม

2. รู้ขอบเขตความรับผิดชอบของตนเอง

3. สามารถนำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลไปจัดทำแผนการสอนเฉพาะบุคคล (Individual Implementation Plan : IIP) อย่างสอดคล้องกับความต้องการจำเป็นของคนพิการ

4. มีสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนสำหรับคนพิการแต่ละตามความเหมาะสม

5. จัดการประเมินผล และรายงานความก้าวหน้าทางการเรียนของคนพิการแต่ละคนได้ สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายที่กำหนดได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ประโยชน์ต่อสถานศึกษา

1. เป็นข้อมูลในการจัดคนพิการเข้าการศึกษาในรูปแบบ ระบบ และระดับที่เหมาะสม

2. มีข้อมูลที่ชัดเจนในการวางแผนการบริหาร จัดงบประมาณและจัดการเรียนการสอน

3. มีสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษาที่ส่งเสริมในการจัดการเรียนการสอนสำหรับคนพิการแต่ละคนอย่างมีประสิทธิภาพ

4. มีข้อมูลที่สามารถใช้เป็นพื้นฐานในการพัฒนาหลักสูตรและแนวทางการจัดการเรียนการสอนได้อย่างเป็นระบบและเหมาะสม

5. แผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลเป็นส่วนหนึ่งของการประกันคุณภาพ และมาตรฐานการจัดการศึกษาและเป็นแนวทางอย่างมีประสิทธิภาพ

ขั้นตอนการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล

เมื่อข้อมูลเบื้องต้น เช่น ผลการเรียน ปัญหาการเรียนรู้แต่ละทักษะ/วิชา พฤติกรรม ในชั้นเรียนหรือคำวินิจฉัยของแพทย์และผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทางบ่งชี้ว่าเด็กควรจะได้รับการศึกษาพิเศษ และเมื่อผู้ปกครองนำเด็กไปหรือเด็กถูกส่งตัวไปรับบริการการศึกษาพิเศษจากสถานศึกษา หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการจัดบริการการศึกษา สถานศึกษาและหน่วยงานนั้น ๆ

ควรดำเนินการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลตามขั้นตอนดังนี้

ขั้นที่ 1 จัดตั้งคณะกรรมการการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล

ขั้นที่ 2 แจ้ง/ชี้แจง/ขออนุญาตผู้ปกครอง

ขั้นที่ 3 รวบรวมข้อมูลและประเมินความสามารถในปัจจุบัน

ขั้นที่ 4 จัดประชุมทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล

ขั้นที่ 5 เริ่มใช้แผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล

ขั้นที่ 6 การประเมินผล และกำกับติดตาม

ขั้นตอนที่ 1 จัดตั้งคณะกรรมการการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล

ให้สถานศึกษาจัดตั้งคณะกรรมการการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลสำหรับผู้เรียนแต่ละคน โดยมีจำนวนไม่น้อยกว่า 3 คน ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษาหรือผู้แทน บิดาหรือมารดา หรือผู้ปกครอง หรือผู้ดูแลคนพิการ ครูประจำชั้นหรือครูแนะแนว หรือครูการศึกษาพิเศษ หรือครูที่รับผิดชอบงานด้านการศึกษาพิเศษที่ผู้บริหารสถานศึกษามอบหมาย หรือนักวิชาการผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านความพิการ

คณะกรรมการมีหน้าที่ดังต่อไปนี้

1. จัดให้มีการประเมินระดับความสามารถในปัจจุบันและความต้องการจำเป็นพิเศษของผู้เรียน
2. จัดประชุมเพื่อวางแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล โดยกำหนดระดับความสามารถในปัจจุบัน กำหนดเป้าหมายระยะยาว 1 ปี จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม เกณฑ์และวิธีประเมินผล และผู้รับผิดชอบ
3. จัดประชุมเพื่อประเมิน ทบทวน ปรับแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล พร้อมจัดทำรายงานผลการประเมินการดำเนินงานตามแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล อย่างน้อยปีละ 2 ครั้ง

ขั้นตอนที่ 2 แจ้ง/ชี้แจง/ขออนุญาตผู้ปกครอง

ก่อนลงมือจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลสำหรับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษแต่ละคน สิ่งสำคัญที่ควรดำเนินการเป็นอันดับแรก คือ สถานศึกษาที่เด็กมีความต้องการจำเป็นพิเศษไปรับบริการต้องประสานทำความเข้าใจกับผู้ปกครองเกี่ยวกับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ สร้างความเข้าใจ การยอมรับและเจตคติที่ดีต่อเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ ความต้องการช่วยเหลือของเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษจากบุคคลรอบข้าง ความจำเป็นในการได้รับบริการการศึกษาพิเศษ ความสำคัญในการร่วมมือระหว่างผู้ปกครองและสถานศึกษา ในการช่วยเหลือ พัฒนา ส่งเสริมความก้าวหน้าของเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษคนนั้น ๆ ร่วมกัน

ขั้นตอนที่ 3 รวบรวมข้อมูลและประเมินความสามารถในปัจจุบัน

รวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับเด็ก

การรวบรวมข้อมูลเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษเป็นสิ่งจำเป็นและสำคัญยิ่ง เพราะเป็นการสำรวจข้อมูลเบื้องต้นที่จะทำให้ผู้เกี่ยวข้องรู้จักและเข้าใจเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ โดยอาจเก็บรวบรวมข้อมูลจากแหล่งต่าง ๆ เช่น

1. ประวัติส่วนตัว การเก็บประวัติส่วนตัว อาทิ วัน/เดือน/ปีเกิด ภูมิลำเนา ความเจ็บป่วย ในวัยเด็ก ฯลฯ ซึ่งรายละเอียดในแบบฟอร์มกรอกประวัติ สถานศึกษา หรือหน่วยงาน ที่ช่วยเหลือจัดการศึกษาอาจสร้างขึ้นเก็บข้อมูลต่าง ๆ ให้ครอบคลุมและตรงกับความต้องการที่จะเอื้อให้ครู ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทาง อาทิ แพทย์ นักจิตวิทยา นักกายภาพบำบัด นักกิจกรรมบำบัด นักอรรถบำบัด พี่เลี้ยง นำไปเป็นประโยชน์ ในการวางแผนช่วยเหลือฟื้นฟูเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษต่อไป
2. ใบรับรองแพทย์ ซึ่งออกโดยแพทย์แผนปัจจุบัน เพื่อตรวจสอบสุขภาพของลูกที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษในปัจจุบัน ซึ่งบางคนอาจเป็น โรคประจำตัว เช่น โรคหัวใจ ชัก เป็นต้น ซึ่งจำเป็นต้องดูแลอย่างใกล้ชิด และจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับสุขภาพในปัจจุบัน
3. ใบแสดงความบกพร่อง (ถ้ามี) ซึ่งเป็นหลักฐานที่แสดงในเบื้องต้นว่าเป็นเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ ควรได้รับการช่วยเหลือและการศึกษาพิเศษ หลักฐานดังกล่าวนี้ออกให้โดยผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทาง อาทิ นักจิตวิทยา แพทย์ เช่น ใบตรวจวัดระดับสติปัญญาสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา หรือใบตรวจวัดระดับ การได้ยินสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน เป็นต้น ซึ่งหลักฐานดังกล่าวนี้ควรใช้ร่วมกับแบบประเมินความสามารถอื่น ๆ ก่อนตัดสินใจว่าเด็กเป็นอย่างไร และควรได้รับการช่วยเหลืออย่างไร
4. สมุดประจำตัวคนพิการ (ถ้ามี) ซึ่งกรมประชาสงเคราะห์ กระทรวงแรงงาน และสวัสดิการสังคมออกให้คนพิการทุกประเภทที่ไปจดทะเบียนคนพิการ
5. สำเนาทะเบียนบ้านและสำเนาสูติบัตร เพื่อให้ทราบถึงสภาพครอบครัวและสภาพการเกิดของเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ
6. หลักฐานอื่น ๆ เช่น ผลการช่วยเหลือฟื้นฟูจากหน่วยงานเดิมที่เด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษไปขอรับบริการ หรือผลงานเกี่ยวกับการเรียนจาก โรงเรียนเดิม เช่น แฟ้มสะสมงาน เป็นต้น

ข้อมูลต่าง ๆ ดังกล่าวจะช่วยให้เข้าใจและทราบความต้องการของเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษในเบื้องต้น และสามารถนำข้อมูลเหล่านี้มาประกอบการพิจารณา ร่วมกับการประเมินความสามารถเบื้องต้น เพื่อจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลให้เหมาะสมกับความต้องการจำเป็นของเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษแต่ละคนต่อไป

ประเมินความสามารถในปัจจุบัน

สิ่งสำคัญอย่างยิ่งก่อนที่จะมีการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล คือ ต้องมีการประเมินศักยภาพของเด็กจากความร่วมมือของผู้เชี่ยวชาญหลายด้าน เช่น นักจิตวิทยา นักอรรถบำบัด ผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ ครูผู้สอนแต่ละทักษะกลุ่มสาระวิชา โดยทดสอบความสามารถของเด็ก ค้นหาจุดเด่นจุดด้อยของเด็ก เพื่อให้ทราบว่าเด็กแต่ละคนมีความสามารถพื้นฐานหรือระดับผลสัมฤทธิ์แต่ละทักษะกลุ่มสาระวิชาเป็นอย่างไร ควรจะพัฒนาอะไรต่อไป และจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับความต้องการของเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษนั้น ๆ

การประเมินความสามารถในปัจจุบัน

ข้อมูลความสามารถปัจจุบัน เป็นข้อมูลเกี่ยวกับพัฒนาการด้านต่าง ๆ ได้แก่ ทักษะกลไก กล้ามเนื้อมัดใหญ่ ทักษะกลไกกล้ามเนื้อเล็ก ทักษะการช่วยเหลือตนเอง ทักษะสังคม ทักษะการสื่อสาร ทักษะเชาว์ปัญญา และวิชาการกลุ่มสาระวิชาต่าง ๆ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จุดเด่น จุดด้อย เป็นต้น ซึ่งประเมินโดยผู้เกี่ยวข้อง เช่น ผู้ปกครอง ผู้สอน ครูประจำชั้น/ครูประจำวิชา นักวิชาชีพหรือครูที่ทำหน้าที่ในการฟื้นฟูสมรรถภาพด้านต่าง ๆ

วิธีประเมินความสามารถในปัจจุบัน

การประเมินสามารถประเมินได้หลายวิธี เช่น การทดสอบ โดยการใช้แบบทดสอบมาตรฐานทางด้านเชาว์ปัญญา ด้านอารมณ์และสังคม แบบประเมินพัฒนาการเด็กของกรมสุขภาพจิต ผู้ที่จะใช้แบบประเมินดังกล่าวจะต้องผ่านการฝึกอบรมจึงจะทำการประเมินได้ นอกจากนี้ผู้ประเมินสามารถสร้างแบบสังเกตเอง แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ และแบบทดสอบ ขึ้นเองหรือใช้แบบประเมินที่ผู้อื่นพัฒนาไว้แล้ว หรือพิจารณาจากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เป็นต้น

การประเมินที่ให้ข้อมูลถูกต้อง สอดคล้องกับความสามารถของเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษอย่างแท้จริง ผู้ประเมินต้องใช้ระยะเวลาในการประเมินพอสมควร โดยการสร้างความคุ้นเคยและจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการตอบสนอง การประเมินเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ ผู้ประเมินต้องพยายามประเมินให้ได้ข้อมูลความสามารถที่ครอบคลุมครบทุกด้าน เพื่อเป็นประโยชน์สูงสุดต่อการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล

ขั้นตอนที่ 4 จัดประชุมทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล

การจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลมีกลุ่มผู้รับผิดชอบ ซึ่งจะเป็นผู้ที่เกี่ยวข้องกับการช่วยเหลือพัฒนาเด็กโดยตรง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาหรือผู้แทน บิดา หรือมารดา หรือผู้ปกครอง หรือผู้ดูแลคนพิการ ครูประจำชั้นหรือครูแนะแนว หรือครูการศึกษาพิเศษ หรือครูที่รับผิดชอบงานด้านการศึกษาพิเศษที่ผู้บริหารสถานศึกษามอบหมาย หรือนักวิชาการผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านความพิการ โดยผู้รับผิดชอบเหล่านี้จะประชุมร่วมกันเขียนแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) สำหรับเด็ก ซึ่งประกอบด้วยเนื้อหาสาระตลอดจนข้อมูลดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

มีส่วนประกอบที่ต้องกรอกข้อมูลสำคัญ ดังนี้

1. ข้อมูลเกี่ยวกับคนพิการ เช่น ชื่อ-นามสกุล ชื่อเล่น เลขประจำตัวประชาชน วันเดือนปีเกิด ศาสนา อายุ และที่อยู่ เป็นต้น
2. ข้อมูลเกี่ยวกับครอบครัว เช่น ชื่อ-นามสกุล บิดา มารดา หรือผู้ปกครอง อาชีพ รายได้ และที่อยู่ เป็นต้น
3. ข้อมูลเกี่ยวกับสวัสดิการและสังคมสงเคราะห์ เช่น การจดทะเบียนคนพิการ เป็นต้น
4. ข้อมูลสุขภาพหรือความบกพร่อง เช่น ประเภทหรือลักษณะความพิการ โรคประจำตัว และยาที่ต้องใช้ เป็นต้น

ส่วนที่ 2 ข้อมูลด้านการแพทย์ หรือด้านสุขภาพ

เป็นส่วนที่ต้องกรอกข้อมูลว่าเด็กเคยได้รับการประเมินความพิการจากแพทย์หรือผู้เชี่ยวชาญหรือไม่ ประเภทและลักษณะความพิการ หน่วยงานที่ตรวจ/รักษาฟื้นฟู การส่งต่อ ประสิทธิภาพการใช้ยา การใช้ยาในปัจจุบัน ผลข้างเคียงของยาที่ใช้ในปัจจุบัน และอื่น ๆ

ส่วนที่ 3 ข้อมูลด้านการศึกษา

เป็นส่วนหนึ่งที่ต้องกรอกข้อมูลเกี่ยวกับประวัติทางการศึกษาของคนพิการแต่ละคน เพื่อสำรวจความสามารถและประสบการณ์ทางการเรียนรู้ของคนพิการ ซึ่งจะช่วยให้วางแผนการจัดการศึกษาให้คนพิการ ได้อย่างสอดคล้องเหมาะสม

ส่วนที่ 4 การกำหนดแนวทางการศึกษาและการวางแผนการจัดการศึกษาพิเศษ

เป็นส่วนที่คณะกรรมการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล จะต้องร่วมกันพิจารณาข้อมูลต่าง ๆ ของคนพิการแล้วสรุปผลนำมากรอกในส่วนนี้ ซึ่งประกอบด้วยสาระสำคัญ ดังนี้

1. ระดับความสามารถพื้นฐาน เป็นข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับจุดเด่น จุดอ่อน ความสามารถ พื้นฐานหรือระดับผลสัมฤทธิ์ในแต่ละทักษะวิชาต่าง ๆ เช่น ทักษะกล้ามเนื้อมัดใหญ่ ทักษะกล้ามเนื้อมัดเล็ก ทักษะการช่วยเหลือตนเอง ทักษะสังคม ทักษะการสื่อสาร ทักษะวิชาการ ทักษะพื้นฐานชีพ หรือวิชาอื่น ๆ ตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ เป็นต้น

2. เป้าหมายระยะยาว 1 ปี เป็นการกำหนดจุดมุ่งหมายของการจัดทำแผนการจัดการศึกษา เฉพาะบุคคล โดยคณะกรรมการจัดทำแผนการศึกษาเฉพาะบุคคล เป็นผู้ร่วมกันกำหนดขึ้น อย่างสอดคล้องกับระดับความสามารถพื้นฐานตามที่ได้ระบุไว้

3. เป้าหมายระยะสั้น หรือวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม เป็นการกำหนดวัตถุประสงค์ย่อยต่าง ๆ ในการดำเนินงานจัดการศึกษาเพื่อให้บรรลุถึงเป้าหมายระยะยาว ปี ตามที่ได้วางแผนไว้

4. เกณฑ์และวิธีประเมินผล เป็นการกำหนดเกณฑ์การประเมินผลการศึกษาที่สอดคล้องตามจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมที่ได้ระบุไว้ และเหมาะสมกับสภาพความต้องการจำเป็นพิเศษของนักเรียนแต่ละคนด้วย

5. ผู้รับผิดชอบ เป็นการกำหนดบทบาทหน้าที่ในการรับผิดชอบการจัดการศึกษาตามที่ได้ระบุไว้ในแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล ช่วยให้เกิดความชัดเจนในการปฏิบัติงานจริง

ส่วนที่ 5 ความต้องการสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา

เป็นส่วนที่ต้องกรอกข้อมูลตามรายการสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา ตามที่กำหนดในกฎกระทรวง ที่มีความสอดคล้องกับความต้องการจำเป็นของนักเรียนและสอดคล้องกับแผนการจัดการศึกษาตามที่ได้วางแผนไว้ นอกจากนี้ยังต้องระบุถึงวิธีการขอรับสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา ตามที่กำหนดในกฎกระทรวง ซึ่งคณะกรรมการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลร่วมกันพิจารณากำหนด

ส่วนที่ 6 การลงนามของคณะกรรมการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล

เป็นส่วนที่ระบุรายชื่อคณะกรรมการจัดทำ IEP และการลงนามกำกับไว้เป็นหลักฐานทุกคน เพื่อแสดงถึงการมีข้อตกลงร่วมกันของคณะกรรมการหรือผู้รับผิดชอบจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล

ส่วนที่ 7 ความคิดเห็นของบิดา มารดา หรือผู้ปกครอง

เป็นส่วนที่เปิดโอกาสให้ บิดา มารดา หรือผู้ปกครองของนักเรียนได้แสดงความคิดเห็น ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลที่ได้จัดทำเสร็จสิ้นแล้ว โดยจะต้องระบุถึงการตัดสินใจด้วยว่า เห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วยกับแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล แล้วลงนาม

รับรองความคิดเห็นไว้เป็นหลักฐาน ซึ่งก็จะเป็นแนวทางในการปรับปรุงหรือพัฒนาแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลต่อไป

ขั้นตอนที่ 5 เริ่มใช้แผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล

หลังจากได้มีการประชุม จัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลสำหรับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษคนนั้น ๆ เรียบร้อยแล้ว ขั้นตอนต่อไปคือการนำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลไปสู่การปฏิบัติให้บรรลุจุดมุ่งหมายระยะยาวที่กำหนด โดยผู้รับผิดชอบ คือ ครูผู้สอน ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทาง เช่น นักกายภาพบำบัด นักแก้ไขการพูด นักพฤติกรรมบำบัดที่ถูกระบุให้เป็นผู้ลงมือปฏิบัติการสอนหรือบำบัดฟื้นฟูเด็กโดยตรง จะยึดจุดมุ่งหมายระยะยาวเป็นหลักนำไปกำหนดจุดมุ่งหมายระยะสั้น และนำจุดมุ่งหมายระยะสั้นไปจัดทำแผนการสอนเฉพาะบุคคล (Individualized Implementation Plan : IIP) ซึ่งจะมีรายละเอียดเกี่ยวกับจุดมุ่งหมายระยะยาว/สั้น วิธีการสอน สื่อ กระบวนการประเมินที่ใช้และเกณฑ์การประเมิน ระยะเวลาและผลการประเมิน รวมทั้งเขียนแผนการสอนแต่ละเรื่อง และจัดการเรียนการสอนและบำบัดฟื้นฟูตามที่กำหนดพร้อมทั้งประเมินติดตามความก้าวหน้าของเด็กเป็นระยะ เพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายระยะยาวที่กำหนดไว้ใน IEP

ขั้นตอนที่ 6 การประเมินผล และกำกับติดตาม

การประเมินผลแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล

การประเมินผลแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล ทั้งในระบบ นอกระบบและตาม อัยาศัย เป็นการประเมินเพื่อรายงานผลสัมฤทธิ์ของการเรียนการสอนว่าบรรลุจุดประสงค์ในระดับใด เพื่อนำไปใช้ปรับวิธีสอน สื่อการเรียนการสอนและกิจกรรมการเรียนการสอนของแต่ละคนอย่างไร ซึ่งควรดำเนินการประเมินผล ดังนี้

1. การประเมินผลระหว่างดำเนินการใช้แผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล

หากครูผู้สอนหรือผู้รับผิดชอบพบปัญหาในการปฏิบัติตามแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล อาทิ จุดประสงค์เชิงพฤติกรรมยากเกินไป ครูผู้สอนหรือผู้รับผิดชอบให้แจ้งต่อคณะกรรมการและเลขานุการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล เพื่อนำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลของคนพิการนั้นๆ พิจารณาปรับปรุงในที่ประชุม คณะกรรมการให้เหมาะสมมากยิ่งขึ้น

2. การประเมินเมื่อสิ้นสุดการใช้แผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล

คณะกรรมการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล ต้องติดตามประเมินผลการดำเนินงานของโครงการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล เพื่อให้ทราบถึงความก้าวหน้าในการวางแผนตามเป้าหมายที่ได้ระบุไว้ และเพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงพัฒนาการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น โดยพิจารณาจากประเด็นต่าง ๆ ดังนี้

2.1 ประสิทธิภาพการดำเนินงาน

2.2 ระบบและขั้นตอนการปฏิบัติงาน การเก็บข้อมูล การประสานงานและการประเมินผล

2.3 แบบบันทึกที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานตามแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล

บทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล

ในการประเมินผล

คณะกรรมการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล ดำเนินการประเมินผล แผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล ดังนี้

1) เลขานุการคณะกรรมการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล นำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลเข้าที่ประชุม เพื่อให้คณะกรรมการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล ประเมินผล

2) ให้ผู้ที่เกี่ยวข้องหรือผู้ที่รับผิดชอบ บันทึกผลการประเมินการดำเนินงาน ปัญหา อุปสรรค ในแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล และนำเสนอข้อมูลต่อที่ประชุม

3) คณะกรรมการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล พิจารณา ศึกษา วิเคราะห์ รายงานผลการดำเนินการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล ในประเด็นดังต่อไปนี้

3.1 การบรรลุจุดมุ่งหมาย

3.2 ความก้าวหน้าของความสามารถของคนพิการ โดยอิงเกณฑ์ที่กำหนดตามความสามารถของคนพิการแต่ละคน

3.3 ปัญหา อุปสรรค และแนวทางการแก้ไขเพื่อการปรับปรุงและพัฒนา
ทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล

3.4 ความพึงพอใจของคนพิการและผู้ที่เกี่ยวข้อง

4) การดำเนินการปรับและพัฒนาแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลในประเด็นต่อไปนี้

4.1 กำหนดจุดมุ่งหมายใหม่

4.2 ปรับปรุงวิธีการดำเนินงานให้เหมาะสม

การกำกับ ติดตาม

ในแง่ของการกำกับ ติดตามนั้น เป็นเครื่องมือในการจัดการกับกระบวนการตรวจสอบ และกระบวนการจัดการศึกษาทั้งหมด มีส่วนเกี่ยวข้องกับการประเมินผลและวิธีการสอน เพื่อประกัน ว่าการศึกษาที่จัดให้กับคนพิการแต่ละคนนั้นเหมาะสมกับความต้องการจำเป็นพิเศษทางการเรียนรู้

ของคนพิการ เมื่อมีการกำหนดการให้บริการทางการศึกษาพิเศษในแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลและกำหนดสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา ที่สอดคล้องและเหมาะสมแล้วนั้น ได้มีการบริการดังกล่าวจริง และมีการดำเนินการควบคุมติดตามผลในการให้บริการ

ผู้ปกครอง สามารถนำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลไปกำกับ ติดตามในเรื่อง การดำเนินงานว่าเป็นไปตามแผนที่กำหนดหรือไม่

สถานศึกษา สามารถนำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลไปกำกับ ติดตามในเรื่อง การดำเนินงานของผู้เกี่ยวข้องทั้งหมดในสถานศึกษา

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2552). ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง กำหนดประเภทและหลักเกณฑ์
ของคณพิการทางการศึกษา พ.ศ.2552. กรุงเทพฯ
- ผดุง อารยะวิญญู. (2541). การจัดการศึกษาสำหรับเด็กพิเศษ. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: แวนแก้ว.
- ผดุง อารยะวิญญู. (2542). การศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ:
แวนแก้ว.
- รัชนิกร ทองสุคติ และคณะ. (2550). เอกสารประกอบการสอนกระบวนการวิชาการศึกษาพิเศษ
(100303). เชียงใหม่: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- วารี ธีระจิตร. (2541). การศึกษาสำหรับเด็กพิเศษ. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย.
- ศิริพร ดาระสุวรรณ. (2548). เอกสารความรู้เกี่ยวกับการศึกษาพิเศษ. เชียงราย: ศูนย์การศึกษาพิเศษ
ประจำจังหวัดเชียงราย.
- ศรียา นิยมธรรม และคณะ. (2546). การศึกษาพิเศษ สารานุกรมศึกษาศาสตร์ ฉบับรวมเฉพาะเรื่อง
อันดับที่ 4. กรุงเทพฯ: ธนรัชการพิมพ์.
- ศรียา นิยมธรรม. (2548). การเรียนร่วมสำหรับเด็กปฐมวัย. (พิมพ์ครั้งที่ 6). กรุงเทพฯ: แวนแก้ว.
- สมพร หวานเสร็จ. (2553). ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการศึกษาพิเศษ. (ระบบออนไลน์). แหล่งที่มา
http://www3.utqonline.in.th/s_courses/18/s_chapters (7 พฤศจิกายน 2553).
- สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ. (2553). แบบคัดกรองบุคคลที่มีความต้องการพิเศษทางการศึกษา.
(ระบบออนไลน์). แหล่งที่มา <http://special.obec.go.th/> (9 กันยายน 2553).
- สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ. (2553). ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง กำหนดประเภทและ
หลักเกณฑ์ของคณพิการทางการศึกษา พ.ศ.2552. (ระบบออนไลน์). แหล่งที่มา
<http://special.obec.go.th/> (10 กรกฎาคม 2553).
- หทัยพร คลังกำแพงเดช. (2552). มารูจัก I E P กันเถอะ. (ระบบออนไลน์). แหล่งที่มา
<http://www.autisticthailand.com/aucontents2008/auducument/audoconline/audoconline14auIEPHa.htm> (26 มิถุนายน 2552).

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ – สกุล

นางสาวเขาวลัษณ์ นานา

วัน เดือน ปีเกิด

30 ธันวาคม 2524

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2539

มัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนดำรงราษฎร์สงเคราะห์
อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย

พ.ศ. 2542

มัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนสามัคคีวิทยาคม
อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย

พ.ศ. 2547

ครุศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
โปรแกรมการประถมศึกษา

ประวัติการทำงาน

พ.ศ. 2551- ปัจจุบัน

ครู อันดับ กศ.1 โรงเรียนบ้านขุนแม่รวม
อำเภอกัลยาณิวัฒนา จังหวัดเชียงใหม่

